

SUNUŞ.....	1
EVRENİ SARAN TANRI BİLGİSİ	2
KENDİ DOĞRUMUZU ANLATIRKEN.....	5
YÜCE TANRI BİRDİR	8
MESİH İSA TEMELİ ÜSTÜNDE TEK ÇİZGİ	9
DEĞİŞMEZ ÇİZGİ DEĞİŞTİRİLEMEZ KİTAP	18
BİLMEK VE TANIMAK ARASINDAKİ FARK.....	22
TEK TANRI AMA FARKLI BAKIŞ AÇISI.....	23
İKİ İNANÇ ARASINDA TEMEL FARKLILIKLAR.....	25
MESİH İSA'YA BAKIŞ AÇISI	40
YA İNCİL'E BAKIŞ?.....	44
Kaynaklar:	48

SUNUŞ

Son zamanlarda ülkemizde birçok fikir tartışılmakta ve halkımız sürekli yeni bir şeyleri öğrenmek için büyük bir gayret göstermektedir. Bu aynı zamanda bireylerin de birbirlerini daha yakından tanımalarını sağlamaktadır.

Ülkemiz gerçekten zengin uygarlıkların beşiği olmuş bir ülkedir. Topraklarımız üzerinde her zaman farklı dinsel inançlara sahip birçok insan yaşamını sürdürmüş, birbirleriyle dostluklar kurmuş ve dünyanın bir çok yöresinde bugün bile ihtiyaç duyulan hoşgörü toplumunu oluşturmayı başarabilmişlerdir.

Gerçek anlamda gelişmiş toplumlarda daima farklı dinsel inançlara sahip insanlar yaşamlarını sürdürmeye devam edeceklerdir. Bu bağlamda onları birbirlerine bağlayacak olan kendi ülkelerine duydukları sevgi ve bağlılıklarıdır. Dinsel inançlar ise kişiyi yalnızca manevi anlamda bağlayan ve kendi kişisel yaşamını etkileyen kavramlardır.

Bu nedenle toplum içindeki insanlar, farklı inançlara sahip olan kendi toplumundaki diğer insanları önyargısız olarak dinleyip anlayabildikleri sürece inançları her ne olursa olsun birbirlerine güvenen birbirlerini destekleyen ve ülkeleri için birbirleriyle bir bütünlük içinde hizmet eden bir toplum ortaya çıkar.

Böyle bir toplumda anlayış, hoşgörü ve sevgi hakim olur. Devletine ve milletine bağlı, devletin ve milletin gelenek ve göreneklerine saygılı bambaşka bir nesil ortaya çıkar.

İşte iletişimin bu denli geliştiği bir çağda, biz de ülkemizin bu konuda çok mesafeler katettiğini görmekten gerçekten sevinç duyuyoruz. Bu bağlamda toplumumuzun bir ferdi olarak sürekli karşılaştığımız "Siz İncil'de ne buluyorsunuz da bu kitaba göre yaşamaya çalışıyorsunuz" tarzında sorulara öz ve açık cevaplar vererek bu iletişim bağında yerimizi

almak istedik. Bu çalışma, işte bunun üzerine ortaya çıktı. Bu çalışmada özellikle İncil'e inanmamızın nedenlerini ve imanımızı kanıtlamak için bir takım açıklamalarda bulunmak yerine yalnızca inancımızın temeli olan Mesih İsa çizgisini anlatmaya çalıştık. Yüzlerce yıllık Kutsal Kitap'ta, Tevrat'ın başından İncil'in son sayfasına kadar Tanrı'nın vaadi olan ve sonunda insanların günahlarına bir bağışlama olarak sunulmuş Mesih İsa üzerine kurulmuş inancımızı siz merak edenlere aktarmak istedik.

Ayrıca toplumumuzun büyük bir kesiminin İslam inancında olmasından ötürü de İncil inancının Mesih İsa'yı algılayışının, Kur'an inancının Mesih İsa'yı algılayışından bir hayli farklı olduğunu ve bu nedenle bir Mesih İnanlısının İncil'in dışına çıkamayacağını vurguladık.

Böylelikle ülkemiz sınırları içinde yaşayan her kesimden insanımızın istediği takdirde bu küçük çalışma aracılığıyla Mesih İsa'ya iman etmiş kişilerin neye inandığını ve neden bu inançta hayatlarının sonuna kadar kaldığını anlamasına yardımcı olmak istedik.

Umarız bu küçük çalışma hem Mesih İnanlılarını daha yakından tanımak isteyenlere, hem de Kutsal Kitap üzerinde çalışmalarda bulunanlara yardımcı bir kaynak olur.

Tanrı'dan esenlik dileklerimizle.

EVRENİ SARAN TANRI BİLGİSİ

"Haksızlıkla gerçeğe engel olan insanların bütün tanrısızlık ve haksızlığına karşı Tanrı'nın gazabı gökten açıkça gösterilir. Çünkü Tanrı'ya dair bilinen ne varsa, gözlerinin önündedir. Tanrı hepsini gözlerinin önüne serdi. Dünyanın yaratılışından beri, Tanrı'nın görünmeyen nitelikleri, yani sonsuz gücü ve Tanrılığı, O'nun yaptıklarıyla anlaşılabilir açıkça görülüyor. Bu nedenle özürleri yoktur. Tanrı' yı bildikleri halde O'nu Tanrı olarak yüceltmediler, O'na şükretmediler. Ama düşüncelerinde budalalığa düştüler; anlayışsız yüreklerini karanlık bürüdü. Akıllı olduklarını iddia ederken akılsız olup çıktılar. Ölümsüz Tanrı 'nın yüceliği yerine ölümlü insana, kuşlara, dört ayaklılara ve sürüngenlere benzeyen putları yeğlediler. " (İnci1-i Şerif / Romalılar 1:18-23)

Burada açıkça gördüğümüz gibi Tanrı bütün evreni kapsayan bir kavramdır. Bu kavram yaratılış anından itibaren bütün insanlığın yüreğine nakşedilmiştir. Bu nedenle "din" olarak isimlendirdiğimiz ve sonuçta insanın kendisinden üst bir varlığa ya da yaratıcıya inanma ihtiyacından oluşan yeni bir kavram ortaya çıkmıştır.

Kutsal Kitap'ın ilk ayetini okuduğumuzda "**Başlangıçta Tanrı yeri ve göğü yarattı**" (Tekvin 1:1) sözüyle karşılaşmaktayız. Bu ilk ayetle esasında büyük bir bilgilendirme başlamaktadır. Kutsal Kitap Tanrı'nın varlığı ya da yokluğu üzerinde hiçbir tartışmaya girişmek ihtiyacını duymaksızın sözlerini aktarmaya başlamaktadır. Doğru olanı da budur. Çünkü Tanrı eğer bütün evreni yaratan ve bütün evreni kapsayan bir varlıksa kendi varlığı üzerinde sınırlı insan düşüncesinin kaygılarında tartışma gereksinimi duymaz. Kendi varlığının tartışılması konusunu yarattığı ve düşüncede özgür bıraktığı insanın kendisine bırakmıştır. Ama kendisi mutlak hakim olarak böyle bir tartışmanın sözünü dahi etmeksizin kendisi hakkında insanlığı bilgilendirmeye başlar.

Dinlerse daha çok bu bilgilendirmeden yola çıkarak bazen Tanrı'nın anlattığı bu kesin hatlar üzerinde bir yerlere oturmuşlar, bazen de Tanrı'nın anlatmadığı ama insan yüreğine nakşettiği varlığının gölgesinden esinlenen insanların dudak uçlarında şekil kazanmışlardır. Özellikle bu çalışmanın başında sizlere Tanrı'nın varlığını ve yüceliğini, "din" kavramından biraz uzaklaştırarak sunmaya gayret ettim. Burada bir din karşıtlığı ya da bu kavramın varlığı, yokluğu şeklinde bir tartışma içine sizleri çekmiş olmak istemiyorum. Çünkü Tanrı gerçeğini çok net olarak algılayan ama din olarak tanımlanan bir takım Tanrısal yolları da burada söylemeden geçemeyeceğim. Ama din kavramını bir Budizm, bir Şinto dini için ya da bir mitolojik inanç için de kullanabiliriz. Bu anlamda din Tanrı'nın yarattığı insanlığın, sevgisinde ilişkiye çağırıldığı yolu net bir biçimde görebilmesini engellemektedir. Ben burada din ve dinler kavramlarından uzak kalmanın önemini vurgulamak, başka bir deyişle Yüce Yaratıcıyı kendi anlattığı şekliyle, insan algılamaları ya da insan uygulamaları olmaksızın net olarak tanımaya önem verdiğimizizi söylemek istiyorum.

Esasında bütün evrenin hakimi olan Tanrı'yı yüzde yüz tanımak ve bilmek biz insanlar için sınırlarımız dışında bir olaydır. Bizler ancak Tanrı'nın bize kendi algı sınırlarımız içinde gerek seçtiği kişiler, gerekse tarihsel bir takım olaylarla anlattıkları ya da yaşam kesitleriyle bize tanıtmaya çalıştıkları kadarıyla biz O'nu tanıyabilir, algılayabiliriz.

Bu bağlamda dünyada bir O'nun anlatımı, bir de insanların gerek O'nun anlatımından esinlenerek, gerekse O'nun anlatımını daha henüz işitmeden yüreklerinde gizli Tanrı'yı arayışları ile ürettikleri anlatımlar vardır. Ama gerçek şudur ki. ne O'nun anlatımlarından esinlenerek ürettikleri, ne de kendi yüreklerine işlenmiş Tanrı bilgisinden yola çıkarak ürettikleri, insanları gerçek insan-Tanrı ilişkisine ulaştıramamaktadır. Bu ilişkinin tek bir yolu vardır. Bu yol Tanrı'nın kendi kendisini açıkladığı yoldur. Ancak Tanrı yolunu Tanrı'nın kendi

sözlerinden öğrenenler, Evrenin hakimi olan Yüce Tanrı'ya kavuşma şansına sahip olanlardır. Diğerleri ise kendi söylediklerini kendileri uygulayıp dururlar. Bu kişiler gerçek Tanrı anlatımını işitseler bile inandıkları insan ürünü inançlar bazen tabu olarak kalmakta ve bu kişiler hiçbir zaman gerçek Tanrı bilgisine varamamaktadırlar.

Uzakdoğu'ya yaptığım bir iş gezisinde büyük bir fabrikanın yönetim odasına girmiştım. Fabrika büyük bir disiplin içinde işliyordu. Herşey çağdaş ve yönetim de oldukça güçlü görünüyordu. Bütün bu düzen içinde odanın bir köşesinde asılı duran oyuncak bir bebek dikkatimi çekti. Daha sonra bu bebeğin burada insanlar tarafından tapınılan bir Tanrı olduğunu öğrendiğimde gerçekten aklım karışmıştı. Nasıl oluyordu da bir uygarlık devi içinde, büyük bir azim ve disiplinle çalışan bu insanlar, böylesine görkemli bir evrenin yaratıcısını bir bebek içinde açıklayabiliyorlardı. Sanırım bu küçük örnekle yukarıda söylediğim cümle daha anlam kazanmış oldu. Bu çalışkan, saygılı insanlar tarihin derinliklerinde kendi atalarının ürettikleri inancın artık kurtulamaz birer takipçisi olmuşlardı. Bu inanç Evrenin Yaratıcısının sözlerinin onlara ulaşmasını önleyebilecek kadar artık tabulaşmış bir hal almıştı. Ama eğer bu kişilerle kendi inançları hakkında biraz konuşabilme şansımız olsaydı, herhalde şu ya da bu şekilde, bir takım simgelerle, ruhlara inançla oluşturdukları inançları içinde muhakkak evrenin hakimi Tanrı inancından ufak tefek alıntıları, benzerlikleri görebilecektik. Bu insana daha yaradılışında verilen Tanrı bilgisinin esintilerinden kalmış kırıntılar olacaktı.

Buna göre biz her inanç içinde bütün evreni kapsayan Tanrı bilgisinden bir miktar olduğunu gözlemleyebiliriz ve en azından bu noktada az da olsa başka inançlarla iletişim kurabilmemiz söz konusu olabilir. Ama esas olan yüzde on, yüzde yirmi Tanrı bilgisi ve geri kalan insan yönlendirişi değildir. Bizim anlayış ölçülerimizde Yüce Yaratıcı'nın, bizim anlayışımıza göre kendini tanıttığı yüzde 85'lere varan ve özünde doğrudan doğruya Tanrı ile yüzde yüz birlikteliği sağlayan gerçek Tanrı bilgisidir.

Biz dolayısıyla bu bilginin, bu Tanrısal gerçeğin Kutsal Kitap çerçevesinde bütün insanlığa açıklandığı kanısındayız.

Bu doğaldır ki, bazı kişi ve inançlar için yalnızca bizim doğrumuz olarak kalacaktır. Sunuş bölümünde anlatmaya çalıştığımız gibi bu yalnızca bizim doğrumuzun ne olduğunu merak edenler için bir anlatımdır. Yoksa amaç ne kimsenin doğru bildiğine saldırmak ne de kimsenin doğru bildiğine saygısızlıkta bulunmak değildir. Atalarımız "Kişi kendini bilmek gibi irfan olmaz" demişler. Gerçekten herkes yaşadığı toplumda yerini bilirse ve ona göre

yaşamını sürdürürse sanırım bu topluluk dünyanın en medeni topluluğu olurdu. Eger kişi gerçekten Kutsal Kitap izleyicisi olma yolunda kararlı ise; sanırım kitaptaki ayetler konuya açıklık :

"Özgür insanlar olarak yaşayın; ama özgürlüğünüzü kötülük yapmak için bahane etmeyin. Tanrı'nın kulları olarak yaşayın. Bütün insanlara saygı gösterin. İmanlı kardeşlerinizi sevin. Tanrı'dan korkun, krala saygı gösterin."

(İncil-i Şerif / I.Petrus 16- 17)

KENDİ DOĞRUMUZU ANLATIRKEN

"Bütün insanlara saygı gösterin" *(İncil-i Şerif / I.Petrus 16-17)*

Dünyada insanlar çoğu kez birbirleriyle konuşmak, insan olarak birbirlerine saygı ve sevgi sınırlarında yaklaşarak düşüncelerini anlamak yerine birbirlerine saldırmayı tercih etmişlerdir. Bu adeta yaradılışımızdan gelen ben bilirimciliğin açıkça ilan edilmişidir. Oysa "insanlar konuşa konuşa anlaşır" sözü birçok dilde yaygın bir sözdür. Bugün birbirimizi ziyaret ederken bile bazen birbirimizi dinlemek yerine hep bir ağızdan konuşmaya kalkarız ve sonuçta evlerimize döndüğümüzde kafamızın şiştiğinden şikayet eder dururuz. Çünkü hepimiz aynı anda konuşmaya kalkmışızdır. Evet bir arada samimi bir yaşam sürmek elbette hoş bir şeydir; Samimiyetin artması, insanların birbirleri ile yardımlaşması, gönüldeşlik, kardeşlik etmesi güzel bir yaşam biçimidir. Ama bu güzel ilişkiler normal bir aile, konu komşu yaşamında bile karşılıklı iletişimin anlaşılır düzeyde sürmesine bağlıdır. Aksi takdirde insanlar kırıcı olmaya birbirlerini itip kakmaya hatta daha ileriye bile giderler. Demek en güzeli birisinin sözü bittikten sonra bir diğersinin konuşması, yine o kişinin sözü bittikten sonra karşısındaki kişinin konuşmasıdır. Böylelikle iki taraf da birbirini çok net ve iyi bir şekilde anlayabilir. Aynı görüşte olmasalar bile en azından insan olarak birbirlerine saygı ve sevgide ortak bir payda üzerinde yaşamlarını sürdürmeye ve toplumlarına yararlı bir ferd olarak genel toplum yaşamına katılımda bulunmaya devam ederler. Bu normal yaşam üzerine verdiğimiz örnek bütün fikirlerin aktarımı için kullanılabilir. Bu siyasal düşünceler için de böyledir, dinsel inanışların anlatımı için de. Hatta iyi bir evliliğin sürekliliği için de.

Haklı olarak ülkemizde İncil ya da Hristiyanlık sözcüğü duyulduğunda bir takım önyargı bulutları zihinleri bulandırmakta ve bu nedenle de gerçek anlamda İncil'i izlemeye

çalışan insanlara bile kuşkulu gözlerle bakılmaktadır. Oysa bu noktada diyalogun önemi ortaya çıkmaktadır. Çünkü Tanrı'nın Kutsal Kitabını yaşayan samimi, yürekten inanmış bir Hristiyan kitlesi vardır. Bu kitle dünyada ismen Hristiyan olarak gösterilen nüfus içinde oldukça küçük bir sayıyı oluştursa da vardır. Bunlar Tanrı kurtuluşunun yalnız Mesih İsa'nın kendileri için döktüğü kana inanmakla olduğuna inanan hakiki imanlılardır. Bu kişiler belki Ortodoks, belki Katolik, belki Gregoryan, belki Süryani Kadim, belki Protestan kiliselerine ait imanlılardır. Ama hepsi Mesih İsa'ya imanla sonsuz yaşama kavuşacaklarına iman etmiş ve gerçekten Mesih İsa'ya benzemeye çalışanlar yani Hristiyanlardır. Bu insanların politikayla, aşırı ırkçılık gibi akımlarla, hele hele savaşla, sömürü düzenleriyle alakaları dahi olamaz. Bu insanlar İncil'in buyrukları doğrultusunda Tanrı'da iyiyi ve iyiliği yaşayan insanlardır. Tanrı'nın sevgisini Tanrı'dan alıp halka sunmakla memurdurlar. Altında buldukları hükümetlere herkesden daha ziyadesiyle hürmetle bağlıdırlar. Bütün insanlara saygı duymak gibi bir buyruk altındadırlar. İnsanlarla birlikte onların yaşayış tarzlarına, inançlarına da saygı duyarlar. Yalnız kendilerinden olanlara selam vermezler. Bütün insanlara selam vermekle, barış içinde geçinmekle mükelleftirler. İşte bizim Mesih'e inanmış kişiler olarak bahsettiğimiz, inancımız içinde kardeşlerimiz dediğimiz ve sizlere burada bir özet halinde anlatmaya çalıştığımız İncil inancını yaşayanlar bu kişilerdir. Bu çerçevenin dışında olan her kim olursa olsun Hristiyanlığı kendi şahsi çıkarlarına ya da politikalarına alet eden, bu inancı kullanmaya kalkışan kişilerdir. Böyle kişiler her inançta her zaman olmuşlardır ve her zaman da olacaklardır. İşte samimiyetle inançlarına sahip çıkanların diyalogları, çelişkili durumda olan bu tür kişilerin aradan çıkarılmasına neden olacaktır.

Tarihte hemen bütün inançlarda olduğu gibi, İncil ve Hristiyanlık adına büyük yanlışlar yapılmış, din siyasete alet edilerek gerçek İncil inancının karşısına adeta İncil'den uzak yeni bir İncil anlayışı ortaya çıkarılmıştır. Örneğin; İncil inancı savaşla inancın yayılması konusunda hiçbir buyruk taşımamasına karşın haçlı zihniyeti dediğimiz bir zihniyet ortaya çıkmış ve sanki savaşı İncil'in buyruğuymuş gibi göstermeye kalkmıştır. Yukarıda değindiğimiz üzere esastan sapmaları gerçekmişçesine göstermek ve esasın özünü ortadan kaldırmak yalnızca İncil inancı için söz konusu değildir. Ne yazık ki, insanoğlu bir çok inancı kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirmeye kalkmış ve sonunda da karmakarışık bir dünyanın ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bütün bu esası saptırarak gerek siyasal, gerek şahsi çıkarlara uyarlamaya çalışma devam ederken olan doğaldır ki, yalnızca temiz bir imanla Tanrı'ya yaklaşmaya çalışan halka olmaktadır. Bütün bu yanlışlar sürüp giderken halk sürekli

olarak olayları izlemekte ve sonucunda da esastan uzak anlatımların doğal olarak etkisi altında kalarak bir takım önyargılarla kala kalmaktadır. Bu önyargılar da bir nesilden diğer nesle aktarılarak sürer gider. Temel artık onlar için hiç te ulaşılabilecek birşey değildir. Hatta ele bile almaya değmez niteliktedir. Ama Hz. Ali'nin güzel bir sözü vardır: "Kişi bilmediğinin düşmanıdır." Bu gerçekten de çok doğru bir sözdür. İnsanlar bazen tam anlamadıklarının, tam bilmediklerinin ya da haklı nedenlerle edindikleri önyargıların esiri olarak bir takım şeylere düşünce boyutunda düşman olup çıkmıştır. Bu ön yargılar sonucunda örneğin Mesih İsa'nın doğuşu olarak kutladığımız Noel adeta bir kötülük bayramı olarak tanımlanmaktadır.

Materyalist batı, ismen Hristiyanlığı nedeniyle çılgın yeni yıl eğlencelerine Noel bayramından önce başlamaktadır. Bir çoğu için ruhsal anlam ifade etmeyen bu bayram adeta geleneksel bir tatil havasına dönüşmüştür. Doğal olarak bizim halkımız da Noel'i Yılbaşı ile karıştırmakta ve gerçek Mesih İnanlılarının da sabahlara kadar içki içerek sefahat içinde Noel'i kutladıklarını düşünmektedir. Bu, Kurban bayramını tatil fırsatı olarak değerlendiren kişilere bakarak İslam hakkında karar vermek gibi bir yaklaşımdır.

Oysa Noel bayramı bizim için Mevlüt Kandili gibidir. Mesih İsa'nın bize göre Tanrı Sözü'nün bir bedende dünyaya gelişinin anıldığı daha çok imanlıların bir araya gelip dualarla ilahilerle geçirdikleri bir dönemdir. Elbette İsa Noel olarak kutlanılan o gecede doğmamış, o gece bir anma gecesi olarak seçilmiştir. Ama bu kutlama gecesi de hiç bir şekilde bizim televizyonları seyrederek geçirdiğimiz 31 Aralık akşamı değildir. Daha önce de belirtildiği gibi ön yargılar ana temayı nasıl da değiştirmiştir:

Misyonerlik konusuna bakış da aynı olumsuzluğu içermektedir: Misyon, görev demektir. Misyoner, bu görevi yerine getiren demektir. Mesih İsa kendisine inanan her kişiye kendisi hakkında başkalarına anlatma sorumluluğu yüklemiştir. Bu İslam inancında da var olan bir sorumluluktur, tebliğ görevidir. Mesih İnanıcına göre Rabbin sözünü duyurmak her inanılı için bir (tebliğ) açıklama, ilan etme ibadetidir.

Bu bağlamda "her Hristiyan bir misyonerdir" denebilir. Ama ön yargılar misyoner sözcüğünü bazı karanlık, politik unsurlarla birlikte almaktadır. Hep dedik, bunu da kötü amaçlar için kullananlar olmuştur. Ama gerçek imanlılar kendi inançları hakkında öğrenmek isteyenlere yalnızca inançlarını aktarmakla sorumludurlar.

Ama dediğimiz gibi ön yargılardan ötürü bu temiz vicdanları ayırt edebilmek nasıl mümkün olacaktır? Ya mücadele edilecek, ön yargılar yıkılıp her şey gün ışığında görülüp değerlendirilecek ya da düşman olarak kalacaktır.

Umarız insanlık düşman olduğu konuları bir kez olsun ön yargısız olarak yakından ve temelinden tanıma şansına ulaşır.

Şimdi birlikte Mesih İsa'ya inanan bir kişinin temel inancına bakalım. Sonra da bunun Kur'an inancıyla karşılaştırılışını birlikte değerlendirelim.

YÜCE TANRI BİRDİR

İnancımızın temeli Tanrı'nın tekliğidir. Herşeyin hakimi olan evrenin yaratıcısı Tanrı inancımıza göre Tektir. Tek bir Tanrı'ya inandığımızı söylemek esasında genel bir ifade olarak ele alınırsa yeterli değildir. Çünkü Agnostikler de (evreni bir Tanrı yaratmıştır ama bu Tanrı'nın herhangi bir kitabının olup olmaması ya da bir yol oluşturması önemli değildir diyenler) bu şekilde bir ifadeyi kullanmaktadırlar. Bazen tektanrıcılığın tapınılması gereken Tanrı'nın kimliğiyle ilgili hiçbir şey açıklamadığımız görmekteyiz. Yani Tanrı o kadar soyutlaştırılmaktadır ki, bu inanılan tek Tanrı'nın kim olduğunu adeta ortadan kaldırmaktadır. Diğer bir deyişle, eğer yanlış bir Tanrı fikrine sahipseniz, tek bir Tanrı vardır demek tek başına yeterli değildir.

Birisi Ra, İsis ya da Osiris'in gerçek Tanrı olduğunu söyleyebilir ama bu Mısır Tanrısal inancının bizim Tanrısal inancımızla aynı şey olduğunu söylemek demek değildir. Mısır tanrılarından İsis'e inanan bir kişi tanrı tektir dediğinde zihninde beliren tanrı kavramı tamamen bu inancın oluşturduğu tanrı kavramıdır. Oysa biz Tanrı tektir dediğimizde Alemlerin Rabbi olan ve bütün evrenin yaratıcısı, gözle göremediğimiz, doğmamış ve doğurulmamış Bir Olan Yüce Tanrı'dan bahsediyoruz. Bu şekilde genel kavramlarla anladığımız bu Tek Tanrı'yı ayrıca bir de Kutsal Kitap'taki esini (vahyi) aracılığıyla bize kendisini açıkladığı şekilde tanıyoruz.

Tanrı, Kutsal Kitap'ta kendisini evrenin hakimi tek olan diye tanıtırken aynı zamanda bu Tekliği Kutsal Üçlük ifadesinde de daha derin bir biçimde açıklamıştır. Bu tek Tanrı'nın kendisini bize çok daha derin anlamda açıklamasıdır. Böyle bir açıklama bir kişinin aynı zamanda üç ayrı etkin kişiliği olması gibidir. Ahmet beyin aynı çocuğu için baba, karısı için koca ve memurları için müdür olması gibidir. Üç ayrı kişilik ama Tek bir kişi. Bu bize göre Kutsal Kitap'ın başından sonuna dek Tanrı'nın kendisini aktarımı sonucu bize verilmiş bir gizdir. Bunun Tanrı'yı ne üçe bölmek, ne de üç ayrı Tanrı kabul etmek gibi bir giz olmadığını Mesih İsa'ya iman etmiş her kişi çok net bir biçimde bilmektedir. Tanrı birdir. Bir olan Tanrı kendi kişiliğini bizlere mecaz anlamda Baba (Görünmez Öz), Oğul (Görünen söz) ve Kutsal

Ruh (Tanrı'nın bizdeki işlevi) şeklinde açıklamıştır. Bizim Tevhid (Birlik) anlayışımız Tek olan Tanrı'nın kendisini üç ayrı şahısta tanıttır. Bu nedenle belki bu Tanrı'nın kendisini açıklayışına Tevhitte (*birlik*) Teslis (üçlük) diyebiliriz. Herhalde Tanrı'nın kendisini dilediği şekilde açıklamasında hiç kimsenin bir itirazı söz konusu değildir. O herşeyin hakimi ve yaratıcısıdır. Kendisini elbette dilediği şekilde açıklayacaktır. O zaman "bir Mesih İsa izleyicisi Tek olan, kendisini Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'ta açıklayan, herşeyin sahibi, her şeye gücü yeten, yüceler yücesi Tanrı'ya inanmaktadır" diyerek bu bölümü noktalayabiliriz.

MESİH İSA TEMELİ ÜSTÜNDE TEK ÇİZGİ

Kutsal Kitap, Kutsal Esinin (Vahyin) ışığında yüzyılların derinliklerinde oluşmuş bir kitaptır. Tanrı bazen peygamberleri, bazen halktan kişileri kendi vahyinin aracısı kılmış, bazen tarihsel bir olayla insanlara seslenmiş, bazen tarihsel bir kişilikle konuşmuş, bazen veciz bir söz, bazen şiirlerle insanlığa hitap etmiştir. Bütün bu seslenişler tarihin derinliklerinde bir noktada başlamış ve vaat edilen Mesih gelene dek sürmüştür. Şimdi ise Kutsal Ruh'u aracılığıyla esasında hala gönüllerimize vahyin esintilerini işlemeye devam etmektedir. Bu işleyiş Mesih İsa'nın ikinci gelişine dek sürecek olan bir işleyiştir. Kutsal Kitap özellikle Eski Antlaşma ve Yeni Antlaşma bölümleriyle iki kapak arasında., yalnızca Tanrı'nın istemi doğrultusunda somut bir vahiy belgesi olması için adeta sınırlandırılmıştır. Oysa dediğimiz gibi Tanrı bütün dünyaya her zaman bir çok olaylarla, birçok şekillerle seslenip durmakta, kendi kurtarışını insanlarına sunmak istemektedir. Ama özellikle Mesih'te tamamladığı fiziksel anlamdaki vahyi ile zaten en büyük çağrıyla gerçekleştirmiştir. Kutsal Kitap'ın bir başka özelliği de bir tek kişiye iletilmiş bir vahiy değil. birçok kişiye iletilmiş bir vahyin toplamını oluşturmasıdır. Bu kitap bir kişi tarafından kaleme alınmamakla birlikte o günün şartlarında, birbirinden habersiz birçok kişinin aynı şeyi irdelemesinde kutsal vahyin mührü ile mühürlenmiş bir kitaptır. Kutsal Kitap'ın vahiy anlayışı bir kişiye harfi harfine inen bir vahiy değildir. Tanrı bazen seçtiği bir kişinin bütün hayatını gözler önüne sergileyerek bu yaşam içinde insanlık için kendi istemini sunmuş, kısacası bu yaşamın bütününü insanlığa bir vahiy olarak sunmuştur. Bazen bir olayı aynı şekilde kullanmış, bazen de hiç kimsenin yüzüne bile bakmak istemediği bir insanın yaşamında oluşturduğu değişimlerle bu insanda yepyeni bir yaşam yaratmakla vahyini iletmiştir. Kısacası Tanrı yarattığı insanların doğal yaşam ortamlarını, konuşma biçimlerini, tarihsel çevrelerini bozmaksızın kendini insanlığa açıklamaya devam etmiştir. Böylelikle insanlar Tanrı Sözlerini okuduklarında kendilerinin

anlayamayacağı bir şeyi değil, aksine kendilerine, kendi düşünce ve yaşamlarına konuşan yüce buyrukları, ilahi vahyi görmüşler ve yönlerini benliklerinden Tanrı'ya çevirmişlerdir. Bu nedenle Kutsal Kitap öncelikle kişilerle olaylarıyla, tarihsel anlatımlarıyla bir vahiy olarak değerlendirilmeli ve öyle okunmalıdır. Anlatımların yüzyıllar boyunca birçok yaşamlara ne kadar etki ettiğini, bütün anlatılan olayların insanlık tarihinde birçok inanca ışık tuttuğunu, Tek olan ve Yüce olan Evrenin Yaratıcısını dünyanın Eski Antlaşma'nın daha ilk ayetlerinde öğrendiğini unutmamak gerekmektedir. Bazen okuyucular "bu cümleler öykü gibi, bunların neresi ayet?" tarzında ifadeler kullanmaktadırlar. Bu aceleyle dudaklardan fırlamış sözcükler olarak değerlendirilebilir. Ama şunu unutmamak gerekir ki, bir Hz. Eyub'un başına gelenler bu Kutsal Kitap bölümlerinden öğrenilmiş, Hz. Yusuf'un çektiklerinin ayrıntıları yine bu Kitap'ın bölümleri arasından anlaşılabilmiştir. Hz. İbrahim'e verilen vaat yine Kutsal Kitap'ta belirgindir. Ya Tanrı'nın görkemiyle O'na tamamen tâbi olmaya söz vermiş bir kavmi esaret altından kurtarması, yine bu kitabın satırları içindedir. Demek ki, Tanrı tarihi Milattan önce bu satırlarda anlatıldığı gibi benimsenmiş ve vaat edilen Mesih İsa daha Milattan sonra olmadan önce beklenilmeye başlanmıştır. Yüzlerce yıl bir Mesih'in Tanrı sözü olarak yeryüzünde insanlara kurtuluş müjdesini sunacağı daha Milattan önce bilinmekte ve beklenmektedir. Bütün bu beklentiler yalnızca Kutsal Kitap içinde kayıtlı değildir. O dönemin Tanrı'ya inanan ya da Tanrı'ya inanmayan, hatta putperest olan birçok tarihçisi tarafından kayıtlara geçirilmiştir. Bu toplumsal beklenti dünyaya öyle yayılmıştır ki, edebiyatlar bile zor durumları tarif ederlerken hep bir Kurtarıcı Mesih arar olmuşlardır. Tabii bu Mesih sözcüğü hep gerçek Mesih değil de ya bir milli kahraman, ya da büyük bir önder arayışı için kullanılıp durmuştur. Her ne olursa olsun yüzlerce yıllık tarihten beri bahsedilen, üzerine basıla basıla haykırılan hep aynı temeldir. Esasında sürekli olarak bir çizgiden bahsedilmektedir. Bu çok ilginçtir. Bu çizgiyi görmek için Kutsal Kitap'ı usanmadan ve düşünerek hiç değilse bir kez okumak gerekmektedir. Tanrı'nın dünyayı yaratışı, İnsanın yaratılışı, İnsanın kadın ve erkek olarak yaratılması; sonra insanın özgür iradesinden ötürü Şeytan'ın aldatışına kanarak Tanrı'ya isyanı. Bu isyanın yani günahın Tanrı insan ilişkisini doğal olarak bozması yani Ruhsal anlamda ayrılık ve ölüm getirmesi, daha sonra Tanrı'nın, yarattığı insana olan sevgisinden ötürü yine insiyatifi ele alarak bu ayrılığı ortadan kaldıracı bir kurtarıcıyı vaat etmesi ve daha sonra vaat ettiği gibi kendi sözünü bir bedende dünyaya göndererek bu vaadi yerine getirmesi, günahın bedelinin bir kan aracılığıyla ödenmesi gerektiğinden bu bedele karşılık Tanrı'nın kendi sözünü çarmıh üzerinde kurban kuzusu gibi sunması ve bu insanların günahları için

kurban kuzusu rolünü üstlenen Mesih İsa'yı kabul edene Tanrısal kurtuluşun sağlanması ve sonsuz yaşam verilerek sonunda yine Tanrı ile isyan suçundan ötürü arası açılmış olan insanın yine Tanrısal sevginin merhametinden kaynaklanan lütufla Tanrı'yla barışması hep bu çizginin birbirine kenetli noktalarıdır. Bu çizgi farklı kişilerde, farklı zamanlarda ve farklı konular üzerinde kaleme alınmış bölümlerde adeta Tanrısal vahyin belirgin bir göstergesi olarak sürer gider. İşte bu çizgi, verilen bütün Tanrısal vaadlerin aradan yüzlerce yıl geçse bile eninde sonunda gerçekleşmesi, söylenen peygamberlik sözlerinin yoruma bile meydan vermeksizin tarihsel kayıtları bile şaşırtacak şekilde oluşması Kutsal Kitap'ın Tanrısallığını bütün insanlığa ilan eder durur. Kutsal Kitap, Tanrı'nın insanlarına kendini tanıtmayı ve özgür olarak yarattığı insanlara aynı zamanda özgürlükleri içinde kendilerini yitirmemeleri için sunduğu Kurtuluş Müjdesidir. İşte bu Müjde insanlık tarihinde bu denli eski, eski olmasına karşın bu denli de etkin bir Müjde'dir. Kutsal Kitap bütün bu ilginç geçmişiyle birlikte aynı zamanda içindeki birçok Tanrısal buyrukları ve öğretileriyle doğru ya da yanlış birçok inanca da kaynak oluşturmuştur.

Yukarıda söylediğimiz ve aynı zamanda bir örnek olsun diye ana başlıklarıyla sıraladığımız gibi, Kutsal Kitap'ın başından sonuna kadar ana bir çizginin sürekli devam ettiğini görmekteyiz. Bu ana çizginin en belirgin kişisinin Mesih İsa olduğunu da dile getirmiştik. Şimdi bu çizginin birbirinden ayrı zaman birimlerinde ve hatta bazen birbirinden habersiz farklı kişilerce söylenmiş sözlerle nasıl kırılmaksızın oluştuğunu birlikte izleyelim.

1) "Seninle kadını, onun soyuyla senin soyunu birbirinize düşman edeceğim. Onun soyu senin başını ezecek, sen onun topuğuna saldıracaksın " (Tekvin 3:15)

Bu ayet Kutsal Kitap'ın ilk başındaki bölümde yer almaktadır. Ayet bölüm içinde okunduğunda Şeytan'ın yılan aracılığıyla kadını ayartmasından, kadın ve adamın yasak meyveyi yemesinden sonra Tanrı'nın yasağına karşı gelindiği için Tanrı yargısının duyurulması sırasında yılan, yani Şeytan'a söylenen sözdür. Tanrı ilk önce yılanın isyanının gerektirdiği cezayı vermiş, daha sonra kadına ve son olarak da erkeğe ayrı ayrı isyanlarının karşılığını vermiştir. Yani halk arasında yaygın olduğu gibi yalnızca isyan ve aldanma suçuyla kadın suçlanmamıştır. Bu olaya dahil olan üç ayrı şahıs da isyanın karşılığını almışlardır. Ama bu ayette söylenen bir söz çok önemlidir: **"Seninle kadını, onun soyuyla senin soyunu birbirinize düşman edeceğim "**. Buradaki kadın yılanın aldattığı Havva'dır. Şeytan'la İnsan

arasına burada zaten bir düşmanlık otomatik olarak girmiştir. Çünkü insanın özgür iradesini Tanrısal olandan çekmekle zaten Şeytan insanın başını belaya sokmuştur. Ama ayette **"onun - Şeytan'ın- soyuyla senin -kadının- soyunu"** derken ne demek istemektedir? Yani Şeytan'ın soyu onun gibi aldaticılar, yalancılar, Tanrı'nın yüceliğine isyan etmiş ve başkalarını da sürekli olarak kışkırtıp Tanrı yolundan alıkoyanlardır, Peki ya kadının soyu kimdir? İnsan, kadın ve erkek olarak yaratılmıştır. Erkek ve Kadın bir arada insanı oluşturmuşlardır. Erkek ile ilişki olmaksızın kadının soy sahibi olması normal olarak dünya tarihinde gerçekleşmemiştir. Bunu yalnızca bir kişide görmekteyiz, o da Mesih İsa'nın annesi Hz.Meryem de. Bu kadınların en mübareği olan kadın Tanrı'nın lütfuyla bir oğula sahip olmuştur. Bu doğan çocuk özünde Tanrı Sözü'nü bulandıran Mesih İsa'dır. Ve gerçekten daha Tevrat'ın ilk başında denildiği gibi Mesih'in çarpmı üzerine ölümü sanki Şeytan'a zafer kazandırmış gibi görünmüş ama üçüncü gün Mesih'in ölümden şanlı dirilişiyle Şeytan'ın başına bir daha kendini toparlayamayacağı bir darbe vurmuştur. Bildiğiniz gibi yılanın en hassas noktası başıdır. Eğer onun başını yakalarsanız yılanı mağlup etmiş olursunuz. Bu ayette 'Onun soyu senin başını ezecek, Sen onun topuğuna saldıracaksın' tarzında da bir ifade bulunmaktadır. Ölümden diriliş ve bu dirilişe tanıklık edenler ve Tanrı Sözü Mesih İsa'ya ve O'nun ölümden dirilişine imanla Tanrı'da yeni yaşama dirilenler gerçekten de Şeytan'ın oyunlarına artık ebediyen yenik düşmeyecek olan insanlardır. Bu nedenle kadından doğan Mesih İsa'nın ölümü ve ölümden dirilişi Şeytan'ın tam başına saldırmasıdır. Bu olaydan sonra Şeytan sadece can havlinden ötürü kuyruk sallayarak inananlara çarpmaya çalışabilir. Zehrini hiçbir zaman akıtamaz, ısırılmaz ve sadece bir kaç darbe vurmaktan da öteye gidemez. Tabii bu Mesih İsa'yı kurtarıcı ve Rab olarak kabul edenler ve O'nun kanında günahlarının affedildiğini bilenler içindir. Bu ayet kaleme alındığında, dilden dile dolanmaya başladığında tarih milattan çok öncelerini göstermektedir. Henüz Kutsal Kitap'ın diğer bölümleri yaşanmamıştır. Zaman dünyanın başlangıcıdır. Başlangıçta Söz vardır. Yani Tanrı Sözü daha dünyanın yaratılışında, yaratılışa yön veren ilk emirde vardır. "Ol" işte bu söz Tanrı Sözü'dür. Yani daha sonra Mesih İsa'da beliren ve dünyanın günahı için kurban kuzusu olarak sunulan, ölümü yenip zaferli dirilişle insanlığa yeni yaşam bahşeden bu söz ilk emirde vardır. Zaten bu nedenle Kutsal Kitap Yeni Antlaşma bölümünde, Yuhanna 1:1'de **"Başlangıçta Söz vardı. Söz Tanrı'yla birlikteydi ve Söz Tanrı'ydı"** ve aynı bölüm 14 ayette **"Söz insan olup aramızda yaşadı"** demektedir. Bu söz Kutsal Kitap, Eski Antlaşma bölümünde, Tekvin 1:3 'teki **"Tanrı ışık olsun ' diye buyurdu"** sözündedir. Yani **"ol"** filidir. Ve bu Söz Tanrı'dır.

O'nun daha baştan sözünün bir kadından beden alıp Şeytan'ın yetkisine son vereceğini bildirdiğini işte bu açıklamaya çalıştığımız ayette net bir şekilde görüyoruz. Bu **"onun soyu ve senin soyun "** diye başlayan ayeti Kutsal Kitap'ta sürekli anlatılmaya çalışılan ve Tanrı çizgisini oluşturan Mesih İsa'ya işaret olunan ayeti bizim için şimdilik ilk basamak olarak ele alalım. Tanrı'nın Kutsal Kitap içindeki Mesih İsa temeli üzerindeki çizgisine bakmaya devam edelim. Esasında Tanrı'nın Kutsal Kitap içinde verdiği vaatleri de bu şekilde izlemiş olsak yine bizi Mesih İsa'ya götüren bir başka Tanrı çizgisini de elde etmek mümkün olacaktır. Ama bu çalışmamızda yalnızca başından beri anlatılmaya çalışılan Mesih İsa üzerinde belirlenmiş Tanrı kurtuluşunun ana çizgisini göstermeye ve dolayısıyla Kutsal Kitap'ın ne denli sağlam bir temel üzerine oturtulduğunu anlatmaya çalışıyoruz.

2) "...Bir gün Kain toprağın ürünlerinden RAB'be sunu getirdi. Habil de sürüsünde ilk doğan hayvanlardan bazılarını, özellikle de yağlarını getirdi. RAB Habil'i ve sunusunu kabul etti. Kain'in sunusuna ise reddetti. Kain çok öfkeleni. suratını astı. RAB Kain'e, 'Niçin öfkelenin?' diye sordu, 'Niçin surat astın? Doğru olanı yapsan, seni kabul etmez miyim?...' " (Tekvin 4:3-7)

Bu ayetleri okuduğumuzda da ilk bakışta neden Tanrı birisinin sunusunu kabul ediyor da diğersinin kabul etmiyor tarzında bir soru sorma ihtiyacını duyuyoruz. Oysa öyküyü bir kez daha dikkatlice okuduğumuzda yine çizgi üzerinde belirtilmek istenen vahyin özünü görmeye başlıyoruz: Kurban Kuzusu. Bu nedenle kurban kuzusu sunanın sunusuna Tanrı ilgi gösteriyor, kuzu dışında başka şeylerle gelen kişinin elindekiler ilgi görmüyor. Hatta bu nedenle o kişinin de Tanrı ilgisinden mahrum kalmaması için güzel bir şekilde uyarıldığını görüyoruz. Evet, ikisi de Rab'be sunu sunmak için yaklaşıyorlar. Bununla birlikte bu sunulan şeylerin ne olduğuna dikkatlice bakmak gerekiyor. Bunlardan bir tanesi toprağın ürünü, yani çalışma ve çaba sonucunda üretilmiş bir takım ürünlerin sunulması, öbür tarafta ise ilk doğanla kastedilen kusursuz kurban kuzusu. Tanrı bu noktada yine bu iki kardeş örneğini kullanarak vahiysel öğretişini gerçekleştiriyor. Hem de çağlar boyu herkesin anlayabileceği net bir dille, güzel bir örneklemeyle. Elbette toprağın ürününü Tanrı'ya getirmekte bir sorun yok, o da gönlümüzden koptuğunca değil zaten. Tanrı'ya bütün yürekten inanıyorsak tamamıyla ona ait olan bu şeylerin, bir parçasını sunu olarak Tanrı'nın önüne getirmişiz çok mu?

Ama Habil'in seçtiği Tanrı tarafından yaratılmış bir şey, elinin işiyle edinmediği hazır bir varlık. Kan dökülmeksizin bağışlama olmaz ilkesinden hareketle (Levililer 17:11). İleride bütün insanlar için Tanrı Sözü'nün çarmıh üzerinde döküleceği kana yüzyıllar öncesinin derinliğinden bir işaret olduğunun farkında olmaksızın, Habil kusursuz kurban kuzusunu o yürekte inandığı Tanrısına günahlarının bedeli olarak sunuyor. İşte, Tanrı bu sunuyu kabul ediyor.

Şimdi örneği biraz daha açalım. Yani Tanrı kendi ellerimizin ürünü olan, kendi ibadetlerimize, yaptığımız hayrın ve hasenatın yani iyiliğin ve iyi işlerin çokluğuna bakmıyor. Bunların elbette güzel şeyler olduğunu bize öğretiyor. Ama esas sunulması gerekenin yüreğin kendisi olduğunu ve esas sununun bu kurban kuzusuna imanda olduğuna işaret ediyor. Yani neye ve kime inandığına tam anlamıyla emin olmayı takdir ediyor. Hiç kuşkusuz kitabın daha bu ilk bölümlerinde kabul gören kurban kuzusu daha sonraki bölümlerde de yine aynı şekilde karşımıza çıkıp duruyor ve sonunda simgesel olarak işlene işlene Mesih İsa'ya ulaşıyor. Bu nedenle biz bu olayda da Mesih İsa çizgisini açık ve net bir biçimde gözlemlemiş oluyoruz.

Daha bir başka deyişle Tanrı'nın müjdesi ile dinleri birbirinden ayıran güzel bir noktayı da yine bu ayetlerin getirdiği örneklemede görüyoruz. Tanrı bizden bizlerin kurtuluşu için sunduğu kurban kuzusu olan kendi Sözü Mesih İsa'ya bakarak ve O'nun kanını günahlarımıza bedel kabul ederek, tam anlamıyla yürekte bir imanla Tanrı'ya teslim olmamızı istiyor. İbadetler, iyi işler, bütün güzellikler, iyi ahlak bu imanın varlığından kaynaklanıyor. Mesih İsa da tövbe ederek başladığımız yeni yaşamda gerçekten Mesih İsa'ya benzer tam anlamıyla Tanrısal yolda yürüyen bir insan modeli önümüze çıkıyor. Bu insan yanlışlıkla düşse bile hergün Mesih İsa'daki ilişkisiyle doğruluyor. Günahını Tanrı önüne getiriyor ve Tanrı yolundaki yeni yaşamında devam edip gidiyor. Yani kurtuluş Tanrı'dan Mesih İsa'da bir karşılıksız lütuf olarak insana sunuluyor. İnsan kabul ederse bu lütuf o insanı baştan aşağıya değiştirmeye ve kutsallaştırmaya başlıyor. Eski Adem gidiyor ve yerine yeni Adem geliyor. Tanrısal cenneti daha dünya yaşamında edinmiş oluyor. Bu nedenle İncil-i Şerif, Efesliler 2:8-9'da "**İman yoluyla, İütufla kurtuldunuz. Bu sizin başarınız değil, Tanrı'nın armağanıdır. Kimse övünmesin diye iyi işlerin sonucu değildir**" sözlerini buluyoruz.

Bunun yanında dinler ise genelde önce şartlarını ortaya koyuyorlar, eğer bu şartlara uyulursa ve bir takım yapılması gerekli olan şeyler yapılırsa bağışlama belki ancak ondan sonra geliyor. Bütün bu uygulamaların da tam ve mükemmel olarak uygulanması isteniliyor. Ancak ondan sonra bir ödül olabileceğinden bahsediliyor ama bu konuda da bir kesinlikten

söz edilmiyor.

İşte Kain'in ellerinin işi aynı bir takım dinlerin önerdikleri gibi bir örneği sergiliyor. Tanrı bu nedenle böyle bir sunuya bakmıyor. Çünkü böyle bir sunuda, insanın kendi kendini kurtarma girişimleri, ya da yapabildikleriyle övünme girişimlerini seziyor. Oysa Habil kuzusunu sunarken hazır olan bir ürünü Tanrı önüne getiriyor. Tanrı'nın insana lütufla sunduğu kurtuluş gibi, bu Tanrı'nın yarattığı insanından yürekten inanması ve yüzde yüz Tanrı'ya dönmesinden başka karşılık beklemediği hareket karşısında insan adeta hayrete düşüyor. Ben, "Benim gibi bir günahkar nasıl olur da şartsız şurtsuz, gece gündüz dualar etmeksizin, yalvarıp yakarmaksızın yalnızca ve yalnızca yürekten Tanrı'ya ve O'nun kurtarıcısı olan Mesih İsa'ya inanmakla bağışlanabilir" diyerek şaşkınlık ve sevinç içinde kalıyorum. İşte, yarattığı insanı hayrete düşüren Tanrı büyük bir değişmezlik içinde, Mesih İsa çizgisi üzerine koyduğu vahyini sürdürüp duruyor.

Yalnız burada bir yanlış anlaşılma olmaması için şunu hatırlatmakta yarar görüyorum. Ben Tanrısal kurtuluşun imanda olduğunu, bir takım dinsel işlerle kazanılmayacağından bahsediyorum. Ama bunu söylediğimde Mesih İsa'nın izleyicilerinin hiç bir zaman nasıl olsa Mesih İsa'ya bir kez inandım, kurtuldum diyerek Tanrıtanımaz insanlar gibi yaşayabileceklerini söylemek istemiyorum. Aksine Tanrısal Kurtuluşa ermiş kişiler olarak daha farklı bir yaşam anlayışını doğal olarak, yüreklerindeki Mesih İsa'dan dolayı yaşamaya başladıklarını belirtmek istiyorum. İmanda serpilip büyümeleri ve Şeytan'ın kendilerine kurduğu tuzaklara düşmemek için günün her saatinde dualarıyla Tanrı'ya sıkı sıkıya sarıldıklarını anlatmaya çalışıyorum. Tanrı'nın birtakım göstermelik işler sonucu değil yalnız imanla gönüllerinde tutuşturduğu kurtuluş sevincinden ötürü daha ziyadesiyle kiliselerdeki ibadetlere koştuklarını, her fırsatta kendilerine sonsuz yaşam vermiş olan Tanrı'ya teşekkür ettiklerini ve dualarıyla yalnız kendilerini değil bütün insanlığı Tanrı önüne getirdiklerini söylüyorum. Böyle bir lütufla bizlere verilmiş Tanrısal kurtuluşa karşılık bütün ibadetlerin, duaların, iyiliklerin Tanrı'ya bir teşekkür olarak elbette geri dönmesi gerekiyor. Tanrı'yı hoşnut etmek böyle bir lütfâ karşı elbetteki en içten teşekkürümüz oluyor. Oysa dinlerde bütün bu uygulamalar Tanrı'dan kurtuluş ve sonsuz hayatı edinmek gibi tam ters doğrultuda ele alınıyor.

Uzun lafın kisası Kutsal Kitap içindeki çizgi üzerinde durduğumuz bu ikinci duraktan da bizi yine Mesih İsa'ya yönlendiren bir işaretle çıkıyor ve bir başka durağa doğru hareket ediyoruz.

3) "Melek, (İbrahim'e) 'Çocuğuna dokunma' dedi, 'Ona hiçbir şey yapma. Şimdi Tanrı'dan korktuğunu anladım, biricik oğlunu benden esirgemedin. ' İbrahim çevresine bakınca, boynuzları sık çalılara takılmış bir koç gördü. Gidip koçu getirdi. Oğlunun yerine onu yakmalık adak olarak sundu." (Tekvin 22:12-13)

Burada karşılaştığımız bir başka olayda da yine kurban kuzusunun ana konu olduğunu görüyoruz. Tanrı'nın seçtiği kişi olan Hz.İbrahim Tanrı'ya olan iman ve bağlılığından ötürü en değerli varlığını dahi sunacak kadar büyük bir iman örneği sergilemektedir. Ama Tanrı bu denli büyük bir imana karşılık ona kendi oğlunu kurban etmemesi için bir koç ihsan etmiştir. Bu olaya da baktığımızda bir türlü neden sorunsundan kendimizi kurtaramıyoruz. Oysa nedenin cevabı yine Tanrı'nın başından beri anlatmaya çalıştığı canlarımızın sonsuz yaşama kavuşması için gerekli olanın kurban kuzusu olduğu fikridir. Dolayısıyla bu olayın içinde de yine Tanrı'nın günahlarımıza kefaret, bağışlamalık olarak sunduğu Sözü olan Mesih İsa'ya kadar uzanan bir atıf söz konusudur. Ana çizgi olaydan olaya, kişiden kişiye geçmekte, yerler, kişiler değişmekte ama çizgi değişmemektedir. Hatta Kutsal Kitap'ta tarihler Mesih İsa'nın doğumuna yaklaştıkça bu çizgi daha da kalın hatlarla belirginleşerek devam etmektedir. Buradaki koçun boynuzlarının çalılıklara takılmış olarak resimlenmesi de oldukça ilgi çekicidir. Mesih İsa'da kollarından ve ayaklarından çarمیha yani bir tahtaya çakılarak asılı kalmıştı. Bu iki resimleme arasında da büyük bir benzerlik vardır. Tarihler ayrı olduğu gibi olayları aktaranlar da farklı farklıdır. Kutsal Kitap' ın Tevrat bölümünde kalan bu ayetler hala Yahudilerce okunup durmaktadır. Çarمیha gerilme olayı ise İncil bölümünde gerçekleşmektedir. Yahudiler bu bölümü kabul etmedikleri için hala bir kurtarıcı Mesih beklemektedirler. Ne yazık olan olmuştur. O Yüce Tanrı'nın sözleri bir bir yerine gelmiştir. Ama kitabın bir bölümüne inanıp diğer bölümünü kabul etmeyenler Tanrı'nın vahyini, izlediği çizgiyi tam görememektedirler. Bu bölümde İshak babasına, Tanrı'nın sağladığı kurtuluşla, bir kurbanlık koç'un sunulmasıyla kavuşmuştur. Tanrı söylediği sözünden dönmeksizin, kendi söylediği sözün yargı gücünü bildiği için kendi lütfuyla bir başka formül sağlamış böylelikle insanların kolaylıkla kendi bağışlamasına kavuşmasına yol açmıştır. Çünkü bizim irademiz dışında bizi yaratan O'dur. Bu nedenle bize Kurtuluş'u, günahtan arınmayı, kutsal olmayı sunan, öğreten ve bu sorumluluğu da üstüne alan O'dur. Bizi yalnız yaratıp ortaya atmamıştır. Bizi başı boş da bırakmamıştır. Bize kılı kırk yaran, zorlu, gücümüzün yetemeyeceği bir takım kurallarla da başbaşa bırakmamıştır. Kendi sonsuz sevgisinden doğan Merhametle bize

her dönemde yalnız bir şekilde karşılıksız sevgi (Agape Sevgisi) ile yaklaşmıştır. Bu olayda İshak'ın bu kurban aracılığıyla yeniden babasına kavuşması, biz günahkar insanların çarmıha gerilmiş kurban kuzusu Mesih İsa'da günahlarımızdan arınarak kutsal olan ve yalnız kutsal olana bakabilen yüce Tanrımıza (mecaz olarak babamıza) kavuşmamız gibidir.

4) "Gerçek acılarımızı o taşıdı ve elemelerimizi o yükledi; gerçek biz sandık ki o cezaya uğradı. Allah tarafından vuruldu ve alçaltıldı... onun bereleri ile şifa bulduk...fakat alçaltıldığı zaman ağzını açmadı, boğazlanmaya götürülen kuzu gibi ve kırkıcılar önünde dilsiz duran koyun gibi ağzını açmadı..." (İşaya53:4 ~7)

İşaya, Kutsal Kitap içinde Mesih'in gelişine, insanları günah yükünden kurtarmak için çekeceklerine dair en çok peygamberliğin edildiği bölümdür. Mesih İsa'dan yaklaşık 700 yıl önce yaşamış bir peygamberin agzından dökülen bu sözler hem o dönemdeki olaylara hem de Mesih İsa'nın doğumundan, çarmıha gerilişine dek gerçekleşen olaylara ışık tutmuştur. Her Doguş Bayramında (Noel) sıkça duyulan **"İşte, kız gebe kalacak, ve bir oğul doğuracak, ve onun adını İmmanuel (Tanrı bizimledir) koyacak"** (İşaya 7:14) ifadeleri bu bölümde yer almaktadır. Evet, kız oğlan kız olan Hz.Meryem gebe kalıp gerçekten Tanrı Sözü'nün bedende dünyaya ulaşmasında bir vesile olmuştur. Aynı şekilde 11. bölümünde dediği gibi **"Yessenin kütüğünden bir filiz çıkacak....Rab'bin Ruhü, hikmet ve anlayış ruhu, öğüt ve kuvvet ruhu, bilgi ve RAB korkusu ruhu onun üzerinde kalacak"** bu sözler de yine O'na, o gelecek olan Tanrı Sözü'ne bir işaret olarak söylenmiştir. Yukarıda atlama taşı olarak kullandığımız bu ayette de bir kurban kuzusundan bahsedilmesi ve bu kuzunun bütün acılarımızı ve elemelerimizi taşıması Tanrı çizgisinin Mesih'e işaret eden belirgin özelliğini oluşturmaktadır. Kutsal Kitap'ın içindeki birçok bölümden sadece biri olan bu bölüm Tevrat'ın içerdiği beş kitabın dışında yer alan bir peygamberlik kitabı olduğu için atlama taşı olarak birçok bölümü geçerek bu bölüme ulaştık. Çizginin sürekliliğine güzel bir örnek olması ve Tanrı Vahyi'nin değişmezliğini ve değiştirilemezliğini gösterme açısından bu bölümü size sunmayı uygun gördük. Şimdi bu gittikçe daha da belirginleştiğini söylediğimiz çizginin bir de sona yani Mesih İsa'nın gelişine ve hizmetine başlamasına en yakın örneğini verelim ve bu örnekle bu çizginin özet olarak gösterimini noktalayalım.

5) "Ertesi gün İsa'nın kendisine gelmekte olduğuna Yahya görüp dedi: İşte dünyanın günahını kaldıran Allah kuzusu" (İncil-i Şerif / Yuhanna 1: 29)

Son olarak size seçtiğimiz bu ayet ise bizi çizginin sonuna getirmiş bulunmakta. Çünkü bundan sonra çizgi ta başından beri varılması istenilen yere yani kadından doğan'a ulaşmıştır. Şimdi artık Tanrısal vahiy iki kapak arasında tamamlanmış ve yaşayan bir Söz olarak Mesih İsa'da daha somut bir biçimde gözle görülür halde dünya üzerindeki hizmetine başlamıştır. Bu hizmet yalnız peygamberlik hizmeti değil, çok daha farklı bir hizmettir. Bu hizmet adeta Ruhsal anlamda bir asansörlük hizmetidir. İnsanın ruhunu gerçek sahibine döndürüp, gerçek sahibine hiç ondan dönmemesine yükseltme hizmetidir. Mesih İsa sözü adeta bir mecaz ifadeye belirtilebileceği gibi Tanrı'nın direk telefonunun numarasıdır. Yeter ki, kişi O'nun Tanrı'dan geldiğini bilsin ve O'nu yalnız bir peygamber değil, Tanrı Sözü, Kurtarıcı, Mesih ve Tanrı Sözü'nün bir bedende ilanı olmasından ötürü Rab olarak yüreğine alsın.

Bu ayette bu nedenle Hz.Yahya, Mesih İsa'nın gelişini gördüğünde O'nu net bir biçimde anlatan, O'nu yalnız bir peygamber değil, bir Mesih, bir Kurtarıcı olarak, Tanrı Sözü, Tanrı Ruhu olarak ayırt edici özellikleriyle tanımlayan sözcükleri kullanmıştır. Özellikle **"..dünyanın günahını kaldıran Allah kuzusu.."** demekle başından beri Tanrısal Vahyin çizgisini hatırlayarak yine Mesih İsa'yı gerçek hizmetinde ve gerçek kişiliğinde tanıtmaya çalışmıştır. O gerçekten de başından beri anlatılan kadından doğan, kusursuz kurban kuzusu, bizi babamıza kavuşturan, bizim elemelerimizi taşıyan ve dünyanın günahını kaldırandır.

İşte biz Mesih'i izleyenler, Mesih'e benzemeye çalışanlar ya da iyi ya da kötü anlamda bize verilen Hristiyan adıyla (İsa'ya benzeyen) Kutsal Kitap'a göre yaşamlarını sürdürenler İncil'de Mesih İncilinde yüzlerce yıldan beri Tanrı'nın sesini böyle bir kesin çizgi üzerinde işitip durduğumuz için hala bu kitabın izleyicisi olarak yaşamlarımızı sürdürmeye ve bu imanda dünyadaki hayatımızı tamamlamaya çalışıyoruz. Bu küçük çalışmanın başlangıcında herkesin doğrularından söz ederken de tekrarladığımız gibi size aktarmaya çalıştığımız ve hiç değiştiğini görmediğimiz O Muhteşem Tanrımızın çizgisini gören ve bilen bizler için doğrunun bu olduğunu söylüyor ve bu çizginin üzerindeki doğruya göre düşünce yapımızı yönlendiriyoruz. Umarım bu özetlemeye çalıştığım çizgi, bizim Kutsal Kitap'tan anladığımızı sizlere biraz olsun açıklayabilmiştir.

DEĞİŞMEZ ÇİZGİ DEĞİŞTİRİLEMEZ KİTAP

Yüzlerce yılın derinliklerinde pekişen inancımızın temeli olan Kutsal Kitap, bu direk ve doğru çizgilerin üzerinde bir kitap olduğu için onun öğretilerine imanımız tamdır.

Birbirinden farklı zamanlarda oluşan ama aynı noktaları vurgulayan ve dünyanın sonuna kadar vurguladığı noktaları sürekli gözümüzün önünde tutacak olan bu kitap, söylediği peygamberliklerin yerine gelmesiyle, anlattığı olayların tarihsel ve arkeolojik kanıtlarla desteklenmesiyle de tam ve tek Tanrısal kaymak olduğunu sürekli kanıtlamaktadır. Bu çalışmada kanıtlar üzerinde durmayacağımızı söylemiştik. Bu nedenle ayrıntılara girmeyeceğiz. Ama şunu belirtmek istiyorum ki, bizim için bu denli güvenilir bir kitabın ayrıca kendisi hakkında verdiği değiştirilemezlik sözü de bizim için büyük önem taşımaktadır. Tanrı bir insan gibi kararsız, sürekli fikir değiştiren, söylediğini sürekli değiştiren ve insanların kendi vahyine müdahale etmelerini engelleyemeyen aciz bir Tanrı değildir. Ayrıca sözünün değişmesine müsaade ederek yeni bir vahyin gelişine kadar geçen yüzlerce yıl insanların yalanlara, değişmiş ve bozulmuş sözlerine de inanmasına göz yumacak, ve göz göre göre onların helak olmasına müsaade edecek kadar da ilgisiz bir Tanrı değildir. O Alemlerin Rabbi olarak herşeye Kadir olan Tek bir Tanrı'dır. Bu nedenle sözü de özü gibi değişmeyen, değiştirilemeyen Tanrı'dır. Yalnızca koyduğu ana çizgi üzerinde sözünün, olarak dediklerinin olacağı zamana kadar hareket halinde olduğu, birbirine zincirleme bağlı bir vahiyle bizlere hitap etmiştir. Yüzlerce yılın derinliklerinde koyduğu yasaların önce görsel olarak bir anlam kazanmasını istemiş daha sonra da iyice anlaşıldığında gönüllere hitap eder hale doğru yönlendirmiştir. Bu yönlendirilişin olacağını da yine herşey görsel anlamda uygulanırken dile getirmiştir. Örneğin; İbadet edilecek çadırla önce ibadeti görsel bir biçimde insanlara öğretmiş daha sonra Mesih'in yüreklere alınmasında esas ibadet yerinin yürekte olduğu ifadesi daha da anlam kazanmıştır. Yoksa Tanrı bir şeriatı ortadan kaldırarak bir diğerini getirmek, ya da bir şeriatın insanlarca müdahale edilerek bozulması nedeniyle ikinci bir şeriatı göndermek gibi bir yaklaşımla insanlara yaklaşmamıştır. Bu O'nun akıcı vahyine zarar getirici bir durumdur. Ayrıca bu durum Kadir'i Mutlak (Yani Gücü herşeye yeten) olarak kabul ettiğimiz Tanrı'nın bu vasfına da uymayan bir durumdur. Tanrımız çizdiği çizgide ciddi olan bir Tanrı'dır.

Bütün bunlar bir yana Tanrı zaten Kutsal Vahyinde de söylediği sözlerle Tanrı Sözü'nün değişmesi ya da değiştirilmesi konusunun gündeme dahi gelemeyeceğini açıkça belirtmiştir.

1) **"Çünkü doğrusu size derim: Gök ve yer geçip gitmeden, herşey vaki oluncaya kadar, şeriaten en küçük bir harf veya bir nokta bile yok olmayacaktır."** (İncil-i ŞeriflMatta 5:18)

2) **"Gök ve yer geçecek, fakat benim sözlerim geçmeyecektir."** (İncil-i ŞeriflMatta 24:35)

3) **"Çünkü peygamberlik asla insanın iradesi ile gelmemiştir, fakat insanlar Ruhulküdüs tarafından sevkolunarak Allaktan söylediler."** (İncil-i Şerifl 2.Petrus 1:21)

4) **"Ot kurur, çiçek solar, çünkü üzerine Rabbin soluğu eser, gerçek kavm ottur. Ot kurur, çiçek solar, fakat Allahımızın sözü ebediyen durur."** (İşaya 40: 8)

Sağlam vahiy zinciriyle birbirine bağlanmış Tanrı çizgisi içinde yer alan bu ayetlere bütün kalbimizle iman etmekteyiz. Zaten iman etmiyorsak o zaman bütün Kutsal Kitap ve Kutsal Kitap'ta anlatılan ve başka inançlarda da irdelenen aynı konulardan ötürü bütün bir inançlar binasını sarsmış oluruz. Eğer "Kutsal Kitap güvenilir bir kaynakça değildir, değiştirilmiş, bozulmuştur" dersek, esasında bırakın Mesih İnancını bu sonuçtan hem Yahudi inancı, hem de İslam inancı etkilenmiş olacaktır. Yahudiler için Kutsal Kitap'ın Eski Antlaşma bölümü harfi harfine hem İslam inancından, hem Hristiyan inancından önce korunmuş ve sürekli sıkı kontrollerle çağımıza kadar ulaştırılmıştır. Milattan önceki metinlerle, elimizde bulunan şimdiki metinler aynı metinlerdir. Bunlar müzelerde dikkatlice korunmaktadır. Zaten Mesih İsa'ya olan temel inancıyla Hristiyanlık için hem Eski Ahit, hem yeni Ahit daha Mesih İsa'nın hizmetini tamamlamasından itibaren temel kaynakça olmuştur. Özellikle ikinci yüzyılın sonunda hemen hemen birçok yerde Kutsal Kitap'ı bugünkü haline yakın bulmak mümkün oluyordu. Altıncı yüzyılda ortaya çıkan İslam inancı içindeki bir çok konuda İslam'a inanmakta şüphe gösterenlere (Ehli Kitap) yani Kutsal Kitap'ı okuyanlara sormaları gerektiği belirtilmiştir. Yani Kitap Ehli'nin Hz. İbrahime, İshak'a, Yakub'a ve Musa'ya olan imanlarından ötürü, onların bu konuları çok iyi bildiği vurgulanarak bir kaynak olarak verilmiştir. Bu Ehli Kitap, bilgilerini tabii ki ellerindeki -o günden önce de, o gün de ve o günden sonra da elimizdekiyle aynı olan- Kutsal Kitap'tan alıyorlardı. O zaman eleştiri maksadıyla yaklaşırken bile bu kitap hakkında aşırıya gitmemek, bu üç büyük inanca en azından hürmet göstermek açısından gereklidir. Elbetteki bir takım ilahiyatçılar, din adamları

bu konuları araştıracaklar ve tartışacaklardır. Her inancın mensubu elbette kendine göre doğru bulduğunu söyleyecektir. Ama söylemek başka, karalamak, hakaret etmek ise bütünüyle başkadır. Kıyamet gününün sahibi Yüce Tanrı aradaki bütün ayrılıklara kesin cevabını verecek ve bizleri hüküm kürsüsü önüne çağıracaktır. Bu nedenle tekrar ve tekrar "kişi kendini bilmek gibi irfan olmaz" sözünü sylememizde fayda vardır sanırım.

Bu konuyu burada noktalamadan önce bir başka soruya da kısaca değinmekte fayda görüyorum. Burada İncil hakkında üretilmiş bir takım yalan yanlış öykülere bir cevap yazmak istemiyorum. Çünkü bu orada burada duyulan öykülerin hiçbiri ne Yüce Tanrı'ya bir onurdur, ne de O'nun kutsal inancını yaşamaya çalışanlara. Çünkü bu kadar sözü söyledikten sonra hala Tanrısal Vahyin Kutsal Kitap içinde nasıl olduğu anlaşılmamışsa zaten inancımız bize ait olarak kalacaktır. Birçok kişi "neden dört İncil var? Bu kilisede hangisini okuyorsunuz?" ya da "hangi İncil doğrudur?" tarzında bir takım sorular sormaktadırlar. Aslında etrafta bu kadar üretilmiş hikaye olunca insanların bu soruları sorması da çok doğaldır. Burada şunu yeniden söylemekle yetineceğim. Kutsal Kitap iki ana bölümden meydana gelir, Eski Antlaşma ve Yeni Antlaşma. Yahudiler ilk beş bölümü yani Tevrat'ı ve Zebur adı verilen diğer Kutsal Yazılardan oluşan Eski Antlaşma bölümünü Kutsal Kitap olarak kabul ederler. Mesih'e iman etmiş bütün Hristiyan topluluklar ise Eski Antlaşmayla birlikte Yeni Antlaşmayı kabul ederler. Yani bütün Kutsal Kitap'ı, bu yeni antlaşma bölümü içinde özellikle Tanrı'nın diri Sözü olan Mesih İsa'nın Tanrı Sözü olarak hizmetini ve bizlere sunduğu kurtuluşunu anlatan dört ayrı Tanrı Mjdesi bulunmaktadır. Dört ayrı kişinin kaleme aldığı bu Kutsal Vahiy Mesih İsa'nın yaşamı bizim için ayrı ayrı şeyler değildir Koskoca Kutsal Kitap içinde en Kutsal Olanın Sözünün dört ayrı cepheden aktarımıdır. Biz buna Müjde anlamına gelen İncil diyoruz: Dört ayrı anlatım olduğu için İnciller şeklinde de söylenmektedir. İşte, kasıtlı olarak akılları karıştırmak için haklarında birçok söz çıkartılan Kutsal Kitap Müjde bölümleri (yani İncilleri) Matta, Markos, Luka ve Yuhanna'dır. Herbiri bizlere birbirinden değerli birer aktarımlardır. Mesih'in Kurtarış Mjdesi bütün Yeni Antlaşma'nın ana teması olduğu için de bütün Yeni Antlaşma'ya İncil (Müjde) adı verilmiştir. Bakın bunu İncil'in içindeki şu ayetle daha da netleştirelim.

"...iki veya üç şahidin ağzı ile her söz sabit kılınacaktır..." (İncil-i şerif / II.Korintliler 13:1)

Kısacası Tanrı'nın vaat ettiği Kurtarıcı Tanrı Sözü bir insan bedeninde dünyaya gelmiş ve Tanrı kurtarışını canlı bir biçimde yaşayan diri bir söz olarak gerçekleştirmiştir. İşte bu canlı sözün kurtarışının kelama uygun bir biçimde yüzyıllara aktarılması için iki ya da üç şahidin ağzıyla değil bir fazlasıyla yani dört şahidin ağzıyla her sözü sabit kılınmıştır. Böylelikle Matta, Markos, Luka ve Yuhanna, bunlara ek olarak mektuplardan oluşan Yeni Antlaşma yani (İncil-i Şerif) Müjde kitabı ortaya çıkmıştır.

Böylelikle Tanrı Çizgisi Mesih'in doğumuna, dünyaya bir kadın aracılığıyla vaat edildiği biçimde ulaştığı gibi Mesih'in hizmetiyle de devam etmiş ve dirilişinden sonra ilk topluluğun kuruluşuyla yazılı metin olarak tamamlanmıştır.

Esas anlamda bu değişmez çizgi, değiştirilemez kitap Tanrı sözünde yazıldığı gibi ruhsal anlamda yaşamlarımızda Mesih'in ikinci gelişine dek devam edecektir.

BİLMEK VE TANIMAK ARASINDAKİ FARK

Toplumumuza hakim olan genel bir düşünce de hepimizin Tanrısının aynı olduğu görüşüdür. "Yalnızca Tanrı'ya inan da gerisi o kadar önemli değil" tarzında biraz kaçamak bir düşünce toplum genelini sarmıştır. Elbette Alemlerin Yaraticısı Yüce Tanrı'ya inanmak çok önemli ve güzel bir inanç biçimidir. Ama bu inancı o noktada bırakmak acaba Tanrı tarafından bizden beklenen midir? Ayrıca bir de çalışmamızın başında söylediğimiz gibi acaba kafamızda "bir Tanrı'ya inan da" sözcüğüyle düşündüğümüz ya da algıladığımız Tanrı kimdir? Bir kişiyi ismen bilmek ya da o kişiyi şurada burada görmüş olmak o kişiyi gerçekten tanıdığımız anlamına gelmez. O kişiyi tanımak için gerçekten kişi hakkında bilgi edinmek, birlikte vakit geçirmek gerekmektedir. İşte ancak o zaman o kişi hakkında konuşabilmek söz konusu olabilir. Bu örnek Yüce Tanrı'yı tanımak için de geçerli bir örnektir. O'nu yalnızca bilmiş olmak yeterli değildir. Bildiğimiz bu Tanrı kimdir? Bize ne sunmuştur? Bizimle nasıl bir ilişki kurmak istemektedir? Bu nedenle bunun anlaşılması için tek bir yol vardır. İnanığımızı söylediğimiz bu Tek Tanrı'yı gerçekten tanımaya çalışmak, bu da ancak O'nun bize sunduğu Kutsal Kitap'ını okumakla mümkün olacaktır.

Doğal olarak toplumumuzda hakim olan inanç İslam inancıdır. Ama ne yazık ki, bir çok insanımız İslam inancının temeli olan Kur'an-ı Kerim'i bile okumamaktadırlar. Bu kişilerden nasıl olur da başka kişilerin inançları hakkında okumalarını bekleyebiliriz. Nasıl olur da Kutsal Kitap'ta bizim neyi anladığımızı neyi bulduğumuzu onlara sunabiliriz. Bu

kişinin neye inandığını bile merak etmemesinden kaynaklanmaktadır. Belki ekonomik problemler, aile sorunları, iş problemleri gibi nedenler kişileri daha maddesel düşünmeye itmiş olabilir. Ama kısacık ömründeki sorunlar insanı bu kadar meşgul edebiliyorsa, ölümden sonraki yaşam acaba daha mı az meşgul etmelidir? Ya da bu .kadar mükemmel bir yaratılış içinde yer alması, kendisini kimin yarattığı, bu yaratıcının onunla konuşmak isteyip istemediği? Aslında kişiler inandıkları inançları tam olarak inceleyebilselerdi kendi yaşamlarındaki birçok doğrunun yer değiştireceği gerçeğiyle karşı karşıya geleceklerdi.

Ama son yıllarda gelişmeye başlayan okuma alışkanlığı gerçekten çok sevindiricidir. Böylelikle insanlarımız hem inandıklarını bilme şansına kavuşabiliyor hem de toplumun diğer fertlerinin küçücük bir topluluk dahi olsalar inançlarını, yaşamlarını öğrenebilme şansını elde edebiliyorlar.

TEK TANRI AMA FARKLI BAKIŞ AÇISI

Yukarıda değindiğimiz gibi toplumumuz genelde Tanrı'ya inanan bir toplumdur. Tanrı'ya inanmakla birlikte pek de derine inmeyi sevmeyen hatta bu konuda "aklımı yitiririm, neme lazım" tarzında düşünceleri olan bir toplumdur da. Bu nedenle de Kutsal Kitaplar sadece kutsaldırlar. Nasıl olsa hep aynı şeylerden bahsetmektedirler. Bu vatandaşlarımız için inaçlar arasında hiç mi hiç fark yoktur, önemli olan iyi bir insan olmaktır. Aslında bu düşüncelerde elbette doğru olan bir takım noktalar da vardır. Bu bizim toplumumuzun hoşgörü anlayışını yansıtan güzel bir vafıdır. Bu sözlerin derinliklerinde sürekli iyilik arzulayan bir davranış arayışı vardır. O nedenle bu tavırlarından ötürü onları yargılamak söz konusu değildir. Korkulan, sadece bu tavırlarından ötürü Tanrı'nın Lütfundan, Tanrı ile yakınlaşmanın esenliğinden onların mahrum kalmasıdır. Çünkü insan oğlu bugün var, yarın yoktur. O zaman insan bu kısacık ömründe Yaratıcısını tanıyamazsa nerede tanıyacaktır? Bizi bu konuda bu cümleleri yazmaya sevk eden bütün bu kaygıdan onları Tanrı'yı aramaya ve bir an önce O'nu öğrenmeye teşvik etme arzusudur.

"Esasında hepimizin Tanrısı bir, esasında dinlerin hepsi bir" fikri biraz Agnostik (evreni bir Tanrı yaratmıştır ama bu Tanrı'nın herhangi bir kitabının olup olmaması ya da bir yol oluşturması önemli değildir diyenler) düşüncenin etkisinden kaynaklanan bir düşüncedir. Bu düşünceden etkilenen kişilerimiz "Nasıl olsa Yaratan dünyayı yaratmıştır. Ben ara sıra hatırladıkça O'na hamederim. Sıkışınca O'na başvururum. Kızınca eh gene O'na çatarım.

Benim inancım bu" tarzında fikirlerle bir rahatlık ve rahatlığın getirdiği rehavet içinde Tanrı'yı tanırlar ve öyle de tanımlarlar. Bu Tanrı'yı hiç düşünmeyen ve aramayan fikirlerden daha iyidir hiç kuşkusuz. Umarız bu biçimde düşünenler Tanrı'yı gerçekte tanımak isteyeceklerdir.

Biz burada yine kendi inancımızı anlatma açısından konuyu sürdürmeye devam edelim. Çalışmamızın başında dediğimiz gibi bütün Evreni Yaratan tek Tanrı bilgisinden bütün inançlar şöyle ya da böyle etkilenmiştir demiştik. Bu etkileşim doğrudur. Ama doğru olan bir diğer nokta daha vardır. Halkımızın söylediği gibi bütün inançlar hiç te aynı değildir. Belki bazı ahlak kuralları, bazı anlatım ve uygulama benzerlikleri vardır. Ama Tanrı'ya bakış açıları, Tanrı'nın sundukları hiç te aynı değildir. Bu nedenle her inanç kendi içersinde kalır ve kendi doğrusu üzerinde devam eder gider. Burada bu farklılığı yine bir özet şeklinde size gösterebilmek için kendi inancımızla, halkımızın birçoğunun inancı olan İslam inancını karşılaştırmak istedik. Burada hemen şunu ifade etmek istiyorum ki, bu çalışmayı ne İslam inancına hakaret etmek, ne de onu küçük düşürmek amacıyla yapmadık. Zaten kitabımızın başında bunu açık bir dille belirtmiştik. Çünkü gerçekten İncil'e iman etmiş imanlı bir kişinin bir başka inancı küçültmesi, saldırması ya da herhangi bir saygısızlıkta bulunması düşünülemez bile. Biz burada yalnızca inancımızın Mesih İsa'ya olan bakış açısıyla Kur'an-ı Kerim'in bakış açısının esasında tamamen farklı olduğunu, dolayısıyla her inancın aynı şey demek olmadığını belirtmek istiyoruz. Dediğimiz gibi Kutsal Kitap bize göre Tanrı'nın kendine has oluşturduğu bir formül üzerine oturmuştur. Bu formül Tanrı'nın Mesih İsa üzerinde çizdiği Tanrı çizgisidir. Doğal olarak bize göre Tanrı çizgisi başka bir manevi anlatımla uymamaktadır. Biz bu nedenle kendi bakış açımızı aktarmak istiyoruz.

Bunu yaparken de genelde İncil ayetlerinin anlayışını dile getirerek, Kur'an-ı Kerim ayetlerini yorumlamıyoruz. Çünkü bunun ancak İslam İlahiyatçılara ait bir görev olduğunu biliyoruz.

Bu konuda bu kadar hassas davranmamızın bir kaç nedeni vardır. İnançların kendilerine göre anlayış ve algılayışlarına saygı göstermek gerekmektedir. Biz bunu kendi inancımız için başkalarından istiyorsak bunu herşeyden önce başkalarına da göstermek durumunda olmalıyız. Aynı zamanda bahsettiğimiz inancın birçok izleyicilerinin samimi duygularına saygı göstermeyi de göz ardı edemeyiz. İnsanları rencide etmeden kendi anlayış ve algılarımızı, inancımızı birbirimize anlatmayı öğrenmeliyiz. Ayrıca çağımızda diyalog

deyince yalnızca karalama algılayışına karşı bir set çekmek için bu konuda samimiyetle hassasiyet gösterdiğimizi söylemek istiyoruz. Ne yazık ki zamanımızda birçok konuda yalnızca yargılamalarla bazı noktalara varılmak istenmektedir. Karşılıklı diyalogları engelleyen bu tarz iletişimsizlikler dünyayı zaten yeterince zindana çevirmiştir. Birşeye inanan insan neye neden inandığını bir başka insana ve öğretiyeye saygı duyarak da anlatabilir kanısındayız. Zira bunun dışında yaklaşımlar fitne oluşturan yaklaşımlardır. Diyalog iletişimidir. Taktik, yöntem ya da başkasının aklını karıştırmak değildir. Bir insanın bir şeye neden inandığı ya da neden inanmadığı ancak bu yolla açıkça anlaşılır. İnsanlar birbirlerini anladıkça da bence Kutsal olan ve herşeyin açık seçik anlaşılmasını isteyen Tanrı'nın yolunu daha net bulmuş olurlar.

İKİ İNANÇ ARASINDA TEMEL FARKLILIKLAR

[1- Kurtuluş Yolu](#)

[2- Kefaret](#)

[3- Günah](#)

[4- Günah Affı](#)

[5- Düşmanlara bakış açısı](#)

[6- Din kavramı](#)

[7- Cennet hakkında](#)

[8- Cehennem hakkında](#)

[9- Şeytan hakkında](#)

[10- Kadercilik](#)

[11- Kutsal Ruh](#)

[12- Üçlük](#)

[13- Tanrı'nın Oğlu hakkında](#)

[14- Son peygamber](#)

Yukarıda da değindiğimiz gibi iki inancın ortak olarak kullandığı oldukça fazla nokta olmasına karşın, ilahiyat açısından ele alındığında inançların temellerini oluşturan bir takım ana konularda aslında hiç te birbirlerine yakın olmadıklarını görmekteyiz. Bu yakın olmama durumu söz konusu inançların izleyicilerinin hiç bir zaman anlaşamayacakları, birbirlerine hoşgörüyle insanlık sevgisi ve saygısı içinde yaklaşamayacakları sonucunu doğurmamaktadır elbette. Yeter ki, birbirlerinin farklılıklarını anlasınlar ve birbirlerini oldukları gibi kabul etmeyi öğrenebilsinler. Biz kitabımızın başında inancımızın Tanrı çizgisi üzerinde dolayısıyla Mesih İsa temeli üzerine kurulu olduğunu belirtmiştik. Doğal olarak bu bizim bakış açımız olmaktadır. Bu nedenle de bir başka inancın bakış açısına ters düşmektedir. Ama inançların, 'hepsi aynı, canım' diye kaçamak bakışla açıklanması yerine farklı bakış açılarının bilinmesinde insanların birbirlerini tanıması yönünden büyük yarar vardır.

Burada Hristiyan ve İslam inançlarının bazı temel noktalara bakış açılarını kendi anlatımlarıyla vermek istedim. Tabii burada her nokta üzerindeki düşüncelerini aktarmam mümkün değildi. Bu nedenle yalnızca bakış açılarındaki farkı gösterebilmek amacıyla bazı temel noktalar üzerinde duracağım. Bu konuda daha derin araştırma yapmak isteyenler için en

güzeli Kitapları orijinal tercüme ve açıklamalarından okumaktır. Böylelikle insanlarımız kimin neye, neden ve nasıl inandığını daha iyi bir biçimde anlayabileceklerdir.

Burada ayetleri verirken orijinal metne yakın olan çevirileri kullanmaya gayret ettik. Eğer elinizde daha iyi bir çeviri söz konusu ise ayetleri o çeviriye bakarak değerlendirmeniz daha da iyi olabilir.

Tanrı çizgisi üzerinde gördüğümüz inancımızla, ülkemizin bir çok vatandaşının izlediği inancın bazı kavramlarında ilk bakışta bir aynılık görülmektedir. Ama bu kavramlara yakından bakıldığında anlam olarak birbirlerinden ayrıldıkları görülmektedir. Aslında bunun salt ayetlere bakmakla da görmek mümkündür. Zaten işimiz ayrıntı ve yorum olmadığı için şimdi bazı kavramların aynı gibi görülmesine karşın nasıl ayrıldıklarını birlikte görelim.

1. Kurtuluş yolu

"O gün, iyi ve kötüyü ayıran ölçü haktır. Artık kimin ölçülüp tartılacak şeyleri ağır basarsa kurtuluşa erenler onlar olacaktır." (Kur'an-ı Kerim 7: 8-9)

"Sana doğrusunu söyleyeyim bir kimse yeniden doğmadıkça Tanrı'nın egemenliğine giremez." (İncil-i Şerif I Yuhanna 3: 3-7)

"..Kıyamet günü için adalet terazilerini kuracağız -adaleti terazilere koyacağız- ... hardal tanesi kadar birşey olsa onu ortaya getiririz." (Kur'an-ı Kerim 21:47)

"Kişinin, Kutsal Yasa 'nın gereklerini yapmakla değil, İsa Mesih'e olan imanla aklandığını biliyoruz." (İncil-i Şerif I Galatyalılar 2:16)

"Artık kimin tartıları ağır gelirse onlar kurtulmuş olacaklardır. Kimlerin (amellerinin) tartıları ağır gelirse işte onlar kurtuluşa erenlerdir." (Kur'an-ı Kerim 23:102-103)

"İman yoluyla lütufla kurtuldunuz. Bu sizin başarınız değil, Tanrı 'nın armağanıdır. Kimsenin övünmemesi için iyi işlerin ödülü değildir." (İncil-i Şerif I Efesliler 2:8-13)

Bu ayetlerden anlaşılacağı gibi Kur'an-ı Kerim'e göre kurtuluş için Yüce Tanrı'yı hoşnut edecek amellerin işlenmesi gerekmektedir. Bu iyi işlerin işlenmesi sonucu bir yargılamadan geçilecek ve bunun sonucunda Tanrı uygun görürse kurtuluşa erişilebilecektir.

İncil'i Şerif'e göre ise Kurtuluş ancak Mesih İsa'yı Tanrı sözü olarak yürekten kabul etmekle söz konusu olacaktır. İyi amellerin sonucu değildir. Çünkü bu, kişilerin yaptığı iyi işlerden ötürü övünmesini getirmektedir.

Bu iki bakış açısı arasında gördüğümüz gibi oldukça büyük bir farklılık görülmektedir. Bir inançta Mesih İsa kurtuluşun şartı iken diğer inançta iyi işlerin sürekli olarak yapılması kurtuluşun diğer bir şartı haline gelmektedir. Dediğimiz gibi bizim vazifemiz daha ayrıntılı olarak ayetlere olduğundan farklı yorumlar getirmek değildir. En güzeli bu inançların kaynakçalarından bu konuların ayrıntılarına inmektir. Sanırım bu ayetler Mesih İnanıcının kurtuluşa bakış açısında İslam inancından hangi noktada ayrıldığı açık bir şekilde dile getirmektedir.

2. Kefaret

Kutsal Kitap inancına göre başından beri günahlarımızın bedelinin ödenmesi söz konusudur. Bu önceleri kurban sunularıyla gerçekleştiriliyordu. Kutsal Kitap'ın ilk bölümü olan Eski Antlaşma boyunca bu sunular ikinci bölüme yani Yeni Antlaşma'ya ve dolayısıyla Mesih İsa'nın çarmıhtaki ölümüne bir işaret olarak değerlendirilmektedir. Mesih İsa böyle bir ölümle O'nu kurtarıcı olarak kabul edenler için bir kefarete, bir bedel olmaktadır. Kitabımızın başında anlattığımız Tanrı çizgisi bunu gerektirmektedir. Ancak günahlarımız böylelikle bağışlanmış olacaktır. Bu tabii, günah işlemeye devam edeceğimiz anlamında alınmamalıdır. Çünkü bu tam bir tövbe demektir ve mecaz anlamda yeniden doğuştur. Sonsuz hayatın, cennet yaşamının daha dünyada başlaması demektir ve bizim için önemi olan bir kavramdır.

"Hiçbir günahkar, bir başka günahkarın yükünü taşımaz." (Kur'an-ı Kerim 17: 15)

"Biz daha günahkarken Mesih bizim için öldü" (İncil-i Şerif / Romalılar 5: 6-8)

Bu ayetlere bakıldığında Mesih İnanıcının günahlarının bağışlanması için Mesih İsa'nın kendi günahları için öldüğüne inanması şartı vardır. Bağışlama Eski Antlaşma, Levililer 17:11'de. "Çünkü etin canı kandadır; ve ben onu mezbah üzerinde canlarınıza kefarete etmek için size verdim; çünkü candan ötürü kefarete eden kandır" denildiği gibi Adem ile Havvanın itaatsizliği ile günah yükünü yüklenen insanın, bu yükünü kaldıracak olan Tanrı'nın sözü Mesih İsa'dır. Çünkü Tanrı'nın belirttiği gibi birçoklarının günahlarına kefarete olsun diye,

beden almış Tanrı sözü çarmıh üzerinde kan dökmüş ve bu kana iman edenlere kefarete olmuştur. Bu kana iman edenleri yeniden doğmuş gibi tertemiz yaparak, önlere Tanrısal bir yaşam sürebilmeleri için yepyeni bir yol açmıştır.

Kur'an-ı Kerim'e göre herkes kendinden ve kendi günahlarından sorumludur. Allah'a imanla, iyi işler yapar ve ibadetlerini yerine getirirse Allah'ın izniyle cennete gidebilir. Ayrıca hiç bir kimse, bir başka kimsenin günah yükünü taşıyamaz.

Bu ayetlere göre de yine iki inancın bakış noktaları kesin olarak ayrılmaktadır. Mesih İnancına göre Mesih herkesin günahları uğruna canını vermiştir. Kur'an-ı Kerim'e göre ise hiç kimse bir başkasının günahlarını taşıyamamaktadır. Böylelikle bu temel noktada da ne denli farklı bir yaklaşımın söz konusu olduğu açıkça görülmektedir.

3. Günah

Günah kavramı iki inancın da üzerinde hassasiyetle durduğu bir kavramdır. Tanrısal bir yaşam sürmenin en önemli noktasından biri günaha yaklaşmamak ve geçit vermemektir. İnsanlar böylelikle kutsal bir yaşamın örneğini vermiş olurlar. Bu açıdan bakıldığında inancımızla, İslam inancının bu kavram üzerindeki görüşlerinde büyük bir farklılık görülmemektedir. Ama günah kavramına bakışı tabandan tavana doğru incelediğimizde ise pek de aynı şekilde değerlendirildiği görülmemektedir. En büyük fark kişilerin doğduğu anda günahkar olup olmadıkları konusundan başlamaktadır. İslam inancına göre her yeni doğan kişi günahsızdır. Tertemizdir. Daha sonra günahla tanışır. Oysa Mesih İnancında durum farklıdır. Günah isyandır. İnsanın doğasında günah, isyan vardır. Bu nedenle herkes günah işlemiştir. Günahsız kişi yoktur. Bende hiç günah yoktur diyen bir kişide bile Adem ve Havva'dan gelen itaatsizlik, isyan tohumu bulunmaktadır. Bilindiği gibi Tanrı tarafından kendilerine birçok şeyler sunulduğu halde, Adem ve Havva itaatsizlik edivermişlerdir. Bu nedenle de Tanrı'nın yargısına maruz kalmışlar ve bu itaatsizliklerinin bedelini hem ruhsal hem fiziksel anlamda ölümlerle ödemişlerdir. Çünkü günahın sonucu ölümdür. Bu özellikle ruhsal anlamda Tanrı'dan kopuş anlamındadır. Fiziksel anlamda da ölümlülüğü beraberinde getirmiştir. Sonsuz yaşamı insan elinden almıştır. Ama Tanrı insanlarına olan sevgisinden ötürü onları böyle bir yargıyla başbaşa bırakmamış hemen bir alternatifi de beraberinde sunmuştur. Bu da Mesih İsa'nın kanına olan imanla sunulan sonsuz yaşamdır. Bu günahı, bu itaatsizliği ancak Mesih'in kanı ortadan kaldırabilir. Buna iman edenler işte ancak o zaman

sonsuz yaşam edinebilirler.

Görüldüğü gibi bakış açılarındaki fark hiçte yakın değildir. Şimdi bu ayrı bakışları birkaç söz ve ayetle de belirginleştirelim:

"Normal yaradılıştta insanın ruhu, pak ve temizdir...." *Cep ilmihali, Diyanet Yayınları*

İslam'a göre bütün insanlar doğuştan günahsızdır. Ama peygamberler (İmamiye göre imamlar) dışında bütün insanlar günah işleyebilir. (*Ana Britannica sayfa 158, cilt 10*)

"Yanı olarak işlediğiniz şeyde üzerinize günah yoktur; fakat kalplerinizin kastetmiş oldukları müstesna..." (Kur'an-ı Kerim 33:5)

"Çünkü herkes günah işledi, Tanrı'nın yüceliğinden yoksun kaldı." (İncil-i Şerif l Romalılar 3:23)

4. Günah Affı

"Sadakaları açıklarsanız bu da güzeldir. Ama onları gizler ve yoksullara bu şekilde verirseniz, bu sizin için daha hayırlıdır; günahlarınızdan bir kısmını örter." (Kur'an-ı Kerim 2:271)

"Çünkü bu benim kanımdır. Günahların bağışlanması için birçokları uğruna akıtılan anlaşmanın kanıdır." (İncil-i Şerif l Matta 26: 28)

Yukarıdaki ayetler karşılaştırıldığında temel ayrılık olarak göze çarpan Kur'an-ı Kerim'e göre iyilik işleyerek günahların bağışlanmasının söz konusu olması, İncil'i Şerif'e göre ise Mesih İsa'ya imanla günahların aflık kazanmasıdır.

Mesih İnancı adı üstünde olan bir inançtır. Mesih İsa Kelamullah olduğuna göre Tanrı Sözü olarak, Tanrı buyruğudur, Tanrı örneğidir, Tanrı kurtarışdır. Bu nedenle inancımız için herşey demektir. Burada yanlış anlaşılan Hristiyanların İsa adında bir peygambere tapındıkları tarzındaki yaklaşımdır. Hiçbir Hristiyan için böyle bir yaklaşım düşünülemez bile. Mesih İsa Tanrı'nın bedende açıkladığı sözü, kurtarışdır. Bu anlamda "Ol" kelimesinin yeryüzünde bir insan bedeninde daha önceden vaat edildiği üzere ilanından başka birşey değildir. Kelimenin kaynağı kimse, kelimenin kendisi de odur. Yalnız ve yalnız gözle görünemez Tanrı'nın yarattığı insanına olan büyük sevgi ve şefkatinin sonucunda sunduğu kendi sözüdür. Görünen

kurtariş tasarısıdır. İŖte bu nedenle biz eğer gerçek sahıbe iman edersenek ancak günahlarımızın sonsuza dek bağışlanacağına ve bu büyük bağışlama gücüyle artık günah işlemekten tamamen kaçınan kişiler olacağımıza inanmaktayız.

5. Düşmanlara bakış açısı

"Ey iman edenler, ölenler hakkında üzerinize kısıas yazılmıştır." (Kur'an-ı Kerim 2: 178)

".. benimdir, karşılığını ben vereceğim.. " (İncil-i şerif / İbraniler 10:30)

"Fitne kalmayınca ve din tümüyle Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın." (Kur'an-ı Kerim 8:39)

"...Dşmanlarınızı sevin..." (İncil-i şerif / Luka 6:26-38)

"Bunlar sizden uzak durmazlar, sizinle barışa gitmezler ve ellerini sizden çekmezlerse onları yakalayın, tuttuğunuz yerde öldürün. İŖte böylelerinin üzerine gitmeniz için size açık bir izin ve kuvvet vermiştir... Düşman topluluğu izlemekte gevşeklik göstermeyin." (Kur'an-ı Kerim 4:91,104)

"Sağ yanağınıza bir tokat atana öbür yanağınızı da çevirin." (İncil-i şerif / Matta 5:38-39)

"...Düşmanın acıkmışsa onu doyur, susamışsa su ver..." (İncil-i şerif / Romalılar 12:9-21)

Düşmanlık dünya içinde varlığı inkar edilemez bir kavramdır. Gerçekten bu nedenle dünyada birçok kavim birbirlerine oldukça büyük eziyetlerde ve haksızlıklarda bulunmuşlardır. Kısacası dünyada düşmanlık vardır. Burada düşmanlığa karşı iki inancın yaklaşımının yine büyük farklılık gösterdiğini açık bir şekilde görmekteyiz. Yalnız bu ayetlere bakarak İslamı suçlamaya kalkmak oldukça yanlış ve önyargılı bir tutum olacaktır. Bu nedenle şuna dikkat etmek gerekmektedir. İslam düşmanlara karşı bazen kişinin kendisini savunması gerektiğini söylemektedir. Bu bir görüştür. Bu gün de dünya bunu yapmaktadır. Çünkü seni sürekli olarak rahatsız eden bir evre söz konusudur. Bu nedenle insanlar silahlanmakta ve herhangi bir saldırıya karşı boş bulunmak istememektedirler. Bu bağlamda

İslam inancının görüşü kendini savunma ve gerekirse savaşmadır. Yani İslam bir takım saldırılara, haksızlıklara karşı etkin direniş taraftarıdır. İslamın ruhundan buna bakılırsa bu oldukça akılcıdır. Mesih İnancında ise tamamen bir pasif direniş fikri söz konusudur. Haksızlıklar olduğunda, düşmanlıklar olduğunda Mesih İnancının esasında tepkisiz kalması, yalnızca ve yalnızca Yaradana sığınması söz konusudur. Bu da İncil'in görüşüdür. Farklı bakış açısında olan kişiler bu iki görüşün olumlu ya da olumsuz yanlarını dile getirebilirler hatta birini bir diğerinden üstün olarak değerlendirebilirler. Ama bunlar o kişilerin kendi yaklaşımları olacaktır. Biz burada yalnızca Mesih İsa'ya inanan bir kişi olarak kendi inancımızın bakış açısıyla ülkemizde en çok izleyicisi bulunan İslam inancının bakış açısını düz bir anlatımla dile getirmeye çalışıyoruz. Evet, Mesih İnancı tehdit durumunda dahi bir Hristiyanın silaha sarılmasına müsaade etmemektedir. Ama Hristiyan adı altındaki milletler ne dereceye kadar bu buyruğa itaat etmişlerdir, bu biraz kuşkuludur. Gerçek imanla alakası olmayan bir takım idareciler inancı kendi çıkarları doğrultusunda kullanarak Tanrı'nın kilisesi üzerinde büyük bir kara leke bırakmışlardır. Haçlı zihniyeti ve Haçlı Seferleri ile Mesih İsa'nın buyruklarının tam tersini uygulama cüretini göstermişlerdir. Hem kendileri helak olmuş, hem de Tanrı'nın buyruklarının yanlış anlaşılmasına neden olmuşlardır. Bu her inanç için geçerli bir durumdur. İnançlar ehil ellerde ve özlerine uygun yaşanılmadığı takdirde çok yıkıcı olabilirler. Buna en güzel örneği yakın zamanda yaşadık. Japonya da kendi halinde görülen bir tarikat, önderinin kötü emelleri sonucu Japonya için bir kabusa dönmüştür. Biz burada bu inancın doğruluğu yanlışlığı üzerinde durmuyoruz. Muhakkak bu satırları okuyan bazı kişiler doğru iman üzerinde değillerdi de ondan şeklinde bir yorumda bulunacaklardır. Bu ayrı bir konudur. Biz insanların elinde bir takım inançların ne şekilde kullanabileceğine bir örnek vermek istiyoruz. Bu nedenle bu örneği burada kullandık: Eğer bu örnekteki önder putperest bile olsa kendi inancında iyi niyetle devam etseydi bunca insana zarar vermiş olmayacaktı. Ama önderin kötü niyeti sonucu bir inancın kullanılmasının ne boyutlarda zararlara sebep olabileceğini bu olayda bütün dünya görmüş oldu.

6. Din kavramı

"Allah katında din, `İslam'dır." (Kur'an-ı Kerim 3:19)

"Ben insanlar yaşama, bol yaşama sahip olsunlar diye geldim." (İncil-i Şerif / Yuhanna 10: 10)

"Kim, 'İslam'dan gayrı bir din ararsa artık o ondan asla kabul edilmeyecektir." (Kur'an-ı Kerim 3:85)

"İsa, Yol, gerçek ve Yaşam benim dedi." (İncil-i Şerif / Yuhanna 14: 6)

Mesih İnancına göre ayetlerde izlenilmesi istenilen bir yol, bir yaşamdır. Yani Mesih İnancının bir yaşam tarzı olduğu , vurgulanmaktadır. İncil-i Şerif içinde Mesih İnancının bir din olduğu görüşüne rastlanılmamaktadır. Mesih'e benzeyenler, Mesih'i izleyenler, O'nun gibi, .O'na bütünleşerek, Tanrı sözünde Tanrı'ya benzeyenler şeklinde bir yaklaşım vardır.

İslam inancında ise "Allah indinde din İslam' dır." Bir tarafta yol, gerçek ve yaşam Tanrı Sözü Mesih'in kendisiyken, diğer tarafta "Allah indinde din İslamdır." Görüldüğü gibi ikisi arasında apayrı bir bakış, apayrı bir düşünce tarzı söz konusudur.

7. Cennet hakkında

"Onlar için orada tertemiz eşler de vardır." (Kur'an-ı Kerim 2:25)

"Dirilişten sonra insanlar ne evlenirler, ne de evlendirilirler, gökteki melekler gibidirler." (İncil-i Şerif / Matta 22:23-33)

Yalnızca iki ayete bakmak bile iki inancın cennet hakkında aynı düşüncede olmadıklarını göstermeye yeterlidir. Cennet sözcüğü üzerinde bir beraberlik vardır. İki inançta ölümden sonra cennet ya da cehennem kavramlarının olduğundan bahsetmektedirler. Ama bu kavramların açıklamalarına gelindiğinde aynı şeylere inanılmadığı görülmektedir.

İslam inancında cennete nail olan kişiler için tertemiz eşler olacaktır. Mesih İnancında bu söz konusu değildir. Onlar orada ne evlenirler, ne de evlendirilirler, gökteki melekler gibidirler.

8. Cehennem hakkında

"Bahtsızlığa düşenler ateş içindedir... Rabbinin dilemesi hariç. Gökler ve yer durdukça onlar orada hep kalacaklardır." (Kur'an-ı Kerim 11:106-107)

"..Tanrı gazabının kâsesinde saf olarak hazırlanmış Tanrı öfkesinin şarabından içecektir. Böylelerine kutsal meleklerin ve Kuzu 'nun önünde ateş ve kükürtle işkence

edilecek. Çektikleri işkencenin dumanı sonsuzlara dek tüter... gece gündüz rahatları yoktur." (İncil-i Şerif / Esinleme 14: 9-11)

Cehenneme ilişkin bu ayetlerde de yaklaşım farklıdır. Kur'an'a göre mü'min olup cezalarını çekenler Tanrı'nın istemiyle yeniden cennete geçebilme şansına sahiptirler, İncil'e göre ise cehennemde kalanlar artık sonsuza dek oradadırlar.

9. Şeytan hakkında

Birçoğumuzun şu ya da bu şekilde duyduğu gibi Şeytan Tanrı huzurundan kovulduğu için sürekli olarak insana sorun çıkarıp durmuştur. İnsanı yoldan çıkarmak için elinden geleni kendine verilen süre içinde yapmaktadır. Bu konuda iki inancın bakış açılan hemen hemen yakındır yakın olmasına da kovuluş nedenine bakıldığında hemen farklılık ortaya çıkıvermektedir. Şeytan Kur'an-ı Kerim'e göre Adem'e secde etmediği için isyankar olarak Tanrı huzurundan kovulmuştur.

İncil'i Şerif'e göre ise Tanrı gibi olmak istediği için Tanrı katından kovulmuştur.

"Meleklerle Adem'e secde edin demiştik de, İblis dışında tümü secde etmişti. İblis yan çizmiş, kibre sapmış ve nankörlerden olmuştu." (Kur'an-ı Kerim 2:34)

"Ya Rab insanoğlu nedir ki onu anasın, ona ilgi gösteresin. Onu meleklerden biraz aşağı kıldın." (İncil-i Şerif / İbraniler 2: 5-9)

Özellikle İbraniler 2:5-9 ayetini okuduğumuzda İncil'in Kur'an-ı Kerim'den hangi konuda ayrılarak Şeytan'ın Ademe secde etmediği fikrinde olduğunu anlamamız mümkündür. Bu ayete göre zaten melekler yaratılan insandan biraz daha üstün olarak algılanmaktadır. Böyle olunca da Şeytan'ın Ademe secde etmesi şeklinde bir düşünceyi İncil İlahiyatı kabul edememektedir. İncil İlahiyatına göre Şeytan'ın Tanrı gibi olma arzusundan ötürü Tanrı katından kovulduğu fikri söz konusudur. Şeytan'ın kovulma nedeni için Kutsal Kitap İşaya 14:12-17 ve Hezekiel 28:11-19 bölümlerini okumanız gerekecektir. Bölümler uzun olduğu için buraya almadık.

10. Kadercilik

Kadercilik konusu oldukça ayrıntılı bir konudur. İlahiyatçıların büyük yorumları bu konuya oldukça derin anlamlar kazandırmaktadır. Bizim bu konuda iki inanç için yapabileceğimiz karşılaştırma ancak en büyük bakış açısı farkını bir cümle içinde ifade etmekten öteye gitmeyecektir.

Kur'an-ı Kerim'e göre hayır ve şer Allahtandır. Zaten İslam Amentüsünde bu belirtilmektedir: "Hayır ve Şer Allahtandır."

İncil inancına göre ise yalnızca iyilikler, hayır Allahtandır. Şer yani kötü olan insanın yanılışı, kendi sapıklığı sonucunda, Şeytan'a uyması sonucunda başına gelmektedir.

"Allah dilediğini saptırır, içinde bırakır, dilediğini de doğruya ve güzele kılavuzlar."
(Kur'an-ı Kerim 35:8 - Ayrıca bkz. 74:31, 13:27, 14:4)

"Çünkü hiç kimsenin mahvolmasını istemiyor, herkesin tövbeye gelmesini bekliyor."
(İncil-i Şerif / 2.Petrus 3:9 - Ayrıca bkz. Romalılar 9:14, Esinleme 22: 17)

11. Kutsal Ruh

İki inanç arasında oldukça değişik olarak algılanan bir konu da Kutsal Ruh konusudur. İslam inancına göre Kutsal Ruh Cebrail'dir. Oysa Mesih İnancına göre Tek olan ve Kendisini Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'ta açıklayan Tanrı'nın kendini açıkladığı üçüncü kişiliktir. Bugün bizlerde Tanrısal yaşamı gerçekleştiren, bizi teşvik eden Tanrısal işlemdir. Kutsal Ruh aynı zamanda Tanrı'nın kendisidir. Yani Tanrı Ruhtur. Mesih İsa'yı kurtarıcı ve Rab olarak kabul eden her kişide Rab'bin Rahu bulunur. Yani Tanrı'nın Ruhu o kişidedir. O kişide işler. Mesih İsa'da Tanrı ile olan ilişkide Tanrı'nın Ruhu doluluğuyla bizleri teşvik eder destekler. Bu adeta görkemli tek Tanrı'yı üç boyutlu olarak görmek, hissetmek ve yaşamak gibi birşeydir.

"Meryem Oğlu İsa'ya da açık seçik deliller verdik ve kendisini Ruh'ul Kud's ile güçlendirdik." (Kur'an-ı Kerim 2:87)

"Allah'ın Ruhu beni yarattı." (Eyub 33: 4)

"Rab Ruh'tur ve Rab'bin Ruhu neredeyse orada özgürlük vardır." (İncil-i Şerif / 2.Korintliler 3:17 - Ayrıca bkz. Luka 1: 35)

12. Üçlük

Kur'an'la İncil arasında en derin ayrılık bu noktada ortaya çıkmaktadır. Kur'an-ı Kerim üçlüğü tek Tanrı inancıyla bağdaştıramamaktadır. İncil ise üçlüğü, birlik inancının bir ifadesi olarak görmektedir.

"Meryem Oğlu İsa Mesih, Allah'ın resulü ve kelimesidir: Onu, kendisinden bir ruhla beraber Meryem'e atmıştır. ...üçtür demeyin..." (Kur'an-ı Kerim 4: 171)

"Gidin Baba, Oğul ve Kutsal Ruh aracılığıyla vaftiz edin." (İncil-i Şerif / Matta 28:18)

Açıklama: Bu bölümün net anlaşılması için Allah Birdir başlıklı bölümümüzdeki kısa açıklamama bazı ilavelerde bulunmak istedim.

İnancımıza göre Yüce Tanrı'nın vahdaniyetinden (birliğinden) hiçbirimizin kuşkusu yoktur. Yüce Tanrı kendisinin üç ayrı şahsiyetini tanıtmaya daha Kutsal Kitap'ın ilk başında başlamıştır.

I. "Başlangıçta Allah gökleri ve yeri yarattı ve yer ıssız ve boştu ve enginin yüzü üzerinde karanlık vardı."

(Ayetin bu birinci bölümünde Tanrı'nın o gözle görülemez özünü yani mecaz anlamda Baba dediğimiz kişiliğini görüyoruz.)

II. "Allah'ın Ruhunu suların yüzü üzerinde hareket ediyordu."

(İkinci cümlesinde ise Tanrı'nın Kutsal Ruh dediğimiz kişiliğini görüyoruz.)

III. "Ve Allah DEDİ: Işık olsun, ışık oldu.... " (Tekvin 1: 1-3)

(Burada ise Tanrı'nın SÖZ dediğimiz ve Mesih İsa'da dünyaya gelen kişiliğini, Allah kelamını görüyoruz. Kelamullah özelliğini öğreniyoruz.)

Yani bu ayetlere göre Tanrı daha Tevratın ilk ayetlerinde, ilk vahyinde Tek olan varlığının üç kişilikte nasıl işlediğini bize anlatmaktadır. Bizim ilahiyatımıza göre Kutsal Üçlük sonradan ortaya çıkarılmış bir düşünce, Tanrı'ya eş koşma değildir. Bu tek olan Tanrı'nın kendisini üç boyutta açıklamasından başka bir şey değildir. Bu Tanrı'nın kendisini

görünmez öz, görünür söz ve işleyen ruh olarak açıklamasıdır. Kısacası Tevhitte teslistir. Şimdi Tek Tanrı'nın üçlükte açıklanışına örnek olan diğer ayetlere birlikte bakalım.

"Rab İsa Mesih'in inayeti ve Allah'ın muhabbeti ve Ruhulkudüsün müşareketi hepimiz ile beraber olsun." (İncil-i Şerif / 2.Korintliler 13: 14)

Yuhanna 1. bölümde ***"Kelam başlangıçta var idi. Kelam Allah nezdinde idi, kelam Allah idi... Herşey onun ile oldu (Ol sözü) ve olmuş olanlardan hiç bir şey onsuz olmadı. Hayat onda idi ve hayat insanların nuru idi... ve kelam beden olup inayet ve hakikat dolu olarak aramızda sakin oldu, biz de onun izzetini. Baba'nın biricik Oğlu'nun izzeti olarak gördük"*** şeklinde bir anlatım vardır.

Bu ayette çok kesin olarak özellikle Baba ile Oğul arasındaki ilişikiyi görmekteyiz. Yani Yüce Tanrı ve Sözü, buradaki açıklamayla bu birliğin içindeki üç kişiliğin birbiriyle alakasının ne denli birbiri içine işlenmiş ayrılmaz bir motif olduğunu görmek mümkündür. Aynı bir insanda olduğu gibi, biz bir bütünüz ama aynı zamanda hem sözümüz, hem canımız ve hem de ruhumuz var. Hem Yüce Allah kendi özünü bize böyle takdim etmek istediye buna kim mani olabilir.

Neyse biz Kutsal Kitap'ın bize açıkladığı gibi Yüce olan ve Tek olan Allah'ı bu şekilde tanıyor ve algılıyoruz. Yine Tevrat'ın başında yer alan ayette Yüce Tanrı'ya verilen ismin çoğul olması ve Tanrı'nın çoğul ifadeye hitabı da Kutsal Üçlük için oldukça önemli bir açıklamadır. Özellikle bu ifadelerin Kutsal Kitap'ın başında yer alması üçlemenin sonradan ortaya çıkarıldığı tarzındaki fikrin doğru olmadığına dair güzel bir kanıt oluşturmaktadır.

"Başlangıçta Allah (Elohim=Çoğul) gökleri ve yeri yarattı" (Tekvin 1: 1)

"...suretimize ve benzeyişimize göre insan yapalım... " (Tekvin 1:26-27)

Bütün bu çoğul ifadeler tek olan Tanrımızı başka tanrılara eşlemek, çok ilahlara tapmak değil: Tevhitte yani birlikte teslisi (üç kişiliği) daha başında bize tanıtmak içindir. Tanrı çizgisinde Tek olan Yüce Tanrı'nın bize kendisini sunuşu bu şekildedir.

13. Tanrı'nın Oğlu hakkında

Kur'an-ı Kerim Mesih İsa için sürekli olarak Meyem Oğlu İsa diye bahsetmektedir. Oysa İncil-i Şerif'e baktığımızda Mesih İsa'dan Tanrı Oğlu olarak söz edildiği görülmektedir.

Kur'an-ı Kerim bu konuyu genelde fiziksel oğulluk şeklinde değerlendirmekte ve haklı olarak Tanrı'ya eş koşulma durumunu ortadan kaldırmak için şiddetle karşı durmaktadır. Oysa Mesih İnanlıları Tanrı Oğlu sözcüğünü mecaz anlamında değerlendirmektedirler. Mesih İncisinin temeli olan İsa Mesih Tanrı'nın sözüdür. Babasız olarak bir bedende bütün insanların kurtuluşu için dünyaya gönderilmiştir. O'nun babası herkesin babası gibi insanoğlu değildir. Fiziksel anlamda O'nun babası yoktur. O'nun dünyaya gelişi büyük bir mucizedir. Bu nedenle O'nun bu mucizevi doğuşunu sağlayan Ruhsal anlamda bir babası vardır. O Mesih İncine göre Tanrı'nın çocuk edinmesi sonucu ortaya çıkmış bir kişi değildir. O'na Tanrı Oğulluğu mecaz anlamda bir ünvan olarak yine Tanrı'nın kendisi tarafından verilmiştir. Yahudilerin hem kendisine, hem annesine sarfettikleri kötü sözcüklerin hepsini alt edecek, hatta O'nun Tanrı Sözü olarak dünyadaki görkemli hizmetini nesillere aktarabilecek derecede yüksek bir ünvan Tanrı tarafından verilmiştir. İşte inancımıza göre bu nedenle Mesih İsa Tanrı Oğlu'dur. Tanrı Sözüdür. Tanrı kelimesidir.

İki kitap arasındaki bu farklı algılayış özellikle Arapça olarak bu konuda iki kitapta da yer alan ayetlerin karşılaştırılmasıyla iyiden iyiye görülmektedir. Kur'an-ı Kerim'de bu oğulluk kavramı "Tanrı çocuğu" olarak ele alınmaktadır. Yani "veled'ullah " gibi, oysa İncil-i Şerif'te kavram "İbn-ullah " olarak bir ünvan anlamında alınmaktadır. Zaten Luka 1:26-35'te bu ünvanın verilışı anlatılmaktadır.

Şimdi bu konudaki ayetlere birlikte bakalım;

... وَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ...

"Allah çocuk edindi dediler. Hâşâ! böyle birşeyden arınmıştır O !" (Kur'an-ı Kerim 2:116)

... أَنْتَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ بَلْعَثَى ! ...

"Simun Petrus. "Sen yaşayan Tanrı'nın Oğlu Mesih'sin' cevabını verdi. İsa ona, 'Ne mutlu sana... bu sırrı sana açan insan değil, göklerdeki Babamdır.'" (İncil-i Şerif/Matta 16:16)

"Kutsal Ruh senin üzerine gelecek, en yüce Olan'ın gücü senin üstüne gölge salacak. Bunun için doğacak olana kutsal, Tanrı Oğlu denecek." (İncil-i Şerif/Luka I: 26-35)

Yukarıda da anlatmaya çalıştığımız gibi eğer bir kişi inancımızı doğru olarak algılamak, en azından bizim neye inandığımız tam olarak bilmek istiyorsa burada özellikle bu konuda bir kez daha tekrarlamakta fayda görüyorum ki, Mesih İsa bizler için tam anlamıyla Ruhsal anlamda Tanrı Oğludur. O fiziksel anlamda Yüce Tanrı'nın çocuk edinmesiyle ortaya çıkan bir kişi asla ve asla değildir. Fiziksel anlamda Tanrı Oğlu değildir ama Tanrı'nın Ruhundan geldiği için biz O'na Tanrı'nın Oğlu deriz. Yani o ayetin gösterdiği gibi "Tanrı Oğlu denecek" olan kişidir.

Aslında buna benzer bir takım mecazlar güncel hayatımızda da kullanılıp durulmaktadır; "paşa çocuğu" gibi. İşte Mesih İnancı'nın Tanrı Oğlu ile kastettiği de beden içindeki Tanrı sözünün Tanrı ile bu yakın Ruhsal bağımlı belirginleştirmekten başka birşey değildir.

14. Son peygamber

"Ey İsrailoğulları, ben size Allah'ın elçisiyim, benden önce gelen Tevrat'ı doğrulayıcı ve benden sonra gelecek Ahmed adında bir elçiyi müjdeleyici olarak gönderildim." (Kur'an-ı Kerim 61:6)

"Çocuklar bu son saattir. Mesih-karşıtının geleceğini duydunuz... İsa'nın Mesih olduğunu inkâr eden yalancı değilse, yalancı kimdir? Baba'yı ve Oğul'u inkâr eden, Mesih-karşıttır. Oğul 'u inkâr edende Baba da yoktur. Oğul 'u açıkça kabul edende Baba da vardır." (İncil-i Şerif/ I. Yuhanna 2: 18-28)

"Biz ya da gökten bir melek bile size bildirdiğimiz müjdeye ters düşen bir müjde bildirirse, lanet olsun ona.. " (İncil-i Şerif/ Galatyalılar I: 6-9 - Ayrıca bkz. Matta 24: 11,24)

İncil'e iman eden bir kişi için bu noktada artık Mesih İsa'nın ikinci gelişini beklemekten başka bir yol kalmamaktadır. Oysa Kur'an-ı Kerim'e göre gönderilen bir başka Peygamber vardır. İşte bu noktada da iki inanç birbirlerinden tamamen ayrılmaktadırlar. Bazen toplumumuzda "Biz sizin peygamberinizi kabul ediyoruz. siz neden bizim peygamberimizi kabul etmiyorsunuz?" şeklinde bir soruyla karşılaşır dururuz. İşte bu sorunun cevabı yukarı verdiğimiz İncil ayetlerinde yatmaktadır. Çünkü bir kişi eğer İncil'e göre amel edecek, yaşamını ona göre düzenleyecekse o zaman orada yazılanlara tam bir imanla inanmak durumundadır. Orada yazılana göre Mesih İsa yalnız bir peygamber değil, Tanrı Sözü ve Tanrı tarafından gönderilmesi beklenen Kurtarıcı Mesih'tir. Tanrı'dan bir sözdür. Beden olarak dünyaya gelmiştir. Beden olarak elbette yüzde yüz insandır ama öz olarak Tanrı'nın sözü olması nedeniyle yüzde yüz Tanrıdır. Yine İncil'de O'nu bu şekilde kabul etmeyenlerin olacağı konusunda bir uyarı vardır ve böyle kişilerin ardı sıra gidilmemesi gerektiği vurgulanmaktadır. Böyle bir durumda İncil'e yüzde yüz bağlı bir kişinin, Mesih İsa'yı kurtarıcı ve Rab olarak kabul etmeyen hiç bir inanca yönelmesi söz konusu olmamaktadır. Sanırım bu kitabı okuyan kişiler Mesih İnanlısı bir kişinin Mesih İsa'dan sonra gelen herhangi bir inancı neden kabullenemedikleri konusunda az da olsa bilgi sahibi olabilmişlerdir. Yoksa bu o inançlara saygı duymadıklarından küçümsediklerinden veya onlarda hiçbir değer bulmadıklarından ötürü değildir. Mesih İnanlısına göre Tanrı'nın gerçek sözü Kutsal Kitap'ta bulunan sözlerdir. Bu sözlerde Tevrat'ın ilk sayfasından, Yeni Antlaşma (İncil-i Şerif)'nin son sayfasına kadar olan sözlerdir. Çünkü bu iki kapak arasında onlara göre Tanrı'nın net çizgisi çizilmiş ve Mesih İsa ile bu çizgi mühürlenmiştir. Mesih'in ikinci gelişiyile çizginin mührü açılacak, yargı kürsüsü kurulacaktır. Bu nedenle Mesih İnanlısı Tanrı çizgisi dışına çıkamaz. Bu sözlerin dışında hiçbir sözü kabul edemez.

Esasında bu Kur'an-ı Kerim için de söz konusudur. Kur'an-ı Kerim'den sonra vahyedildiği söylenen bir kitabı Kur'an-ı Kerim'e bütün yüreğiyle inanan bir Müslümanın inanması düşünülemez. Tam anlamıyla Kur'an-ı Kerim'e uyan bir Müslümanın Bahailerin kitabını kabul etmesi Kur'an-ı Kerim'in öğretilerini inkâr etmesi demektir. Çünkü Kur'an-ı Kerim İslam inancına göre en son ilahi kitaptır. Yine bu örneği vermemin sebebi bazen İslam inancındaki dostlarımızın Mesih İnanlısında olan kişilerin neden hala bu inançta kaldıklarına şaşırılmaları içindir. Çünkü herkesin doğru olarak baktığı bir takım gerçekler söz konusudur. Elbette bu doğruların içinde doğru olan bir tane olacaktır. Ama yaradılışın temelinden gelen çeşitlilik ve Tanrı'nın çeşitlilikte oluşturduğu bu görkemli dünyanın gereği şu anda herkesin

kendisine göre bir takım doğruları vardır. Önemli olan hep dediğimiz gibi insanları doğrularına göre anlamayı ve sevmeyi öğrenebilmemiz ve Tanrı'nın dünyasında çocuklarımıza daha esenlik ve sevgi dolu bir dünya bırakabilmemizdir.

Bütün bunlar bir yana birçok konuların aynı paralellikte işlenmiş olması bile Kur'an ile İncil'i bir ana yol üzerinde buluşturamamıştır. Bütün bu verdiğimiz birbirinden farklı bakış açılarına daha birçokları eklenebilir. Aynı zamanda aynı görüşlerin paylaşıldığı noktalara da birçok örnek verilebilir. İster öyle olsun ister böyle olsun. İncanın ana temelleri esasında birbirlerinden çok ama çok farklıdır. İlahiyat olarak iki kitap tamamen ayrı noktaları irdelemektedirler.

MESİH İSA'YA BAKIŞ AÇISI

İki kitabın ortak olarak paylaştıkları bir çok kavram gördüğümüz gibi yakından bakıldığında esasında farklı olarak algılanmaktadır. Yukarıdaki özellikle Tanrı Oğlu, Kutsal Üçlük, Kurtuluş vb. gibi kavramlarda en temel ayrılık hiç kuşkusuz Mesih İsa'ya bakış açısıdır. Şimdi bu bakış açısındaki derin farklılıkları daha yakından inceleyelim ve kitabımızı bu nokta- da sona erdirelim.

Biz Mesih İnanlıları için imanımızın temeli, Tanrı Sözü olan Mesih İsa'dadır. Eğer Mesih yoksa, eğer Mesih çarmıha gerilmemişse ve bizim günahlarımız için ölmemişse o zaman bizim inancımız boş bir inançtır. Oysa bize göre Mesih günahlarımıza bedel olarak dünyaya gönderilmiş, bizler için çarmıhta kanını akıtarak ölmüş ve üçüncü gün dirilmiştir.

Mesih İsa konusunda Kur'an-ı Kerim ile İncil-i Şerif'in birçok konuda çok yakınlaştıkları noktalar olduğu gibi, birbirlerinden çok uzaklaştıkları noktalar da vardır. Bunların bilinmesi yine iki inancın birbirlerini daha yakından tanımaları açısından oldukça faydalıdır kanaatindeyim.

1. Mesih İsa kıyamet için bir işarettir.

Kur'an-ı Kerim ile İncil'in en yakınlaştığı konulardan biri Mesih İsa'nın kıyamet için bir işaret olmasıdır. Mesih İncancına göre dünyayı yargılamak üzere Mesih İsa göğe çıktığı gibi yeniden yeryüzüne geri dönecektir. O'nun dönmesi demek doğal olarak dünyanın sonunun geldiğine en güzel işarettir.

Bu konuda Kur'an-ı Kerim'de şöyle bir ayet bulunmaktadır.

"Hiç kuşkusuz o, kıyamet saati için bir bilgidir." (43:61)

Bu konuda, İncil ile bir fikir birliği söz konusudur.

2. Mesih İsa Hem bir Resul, hem Tanrı'dan bir söz, hem Tanrı'dan bir Ruh'tur.

"Ey Meryem! Allah seni kendisinden bir kelime ile muştuluyor. Adı Meryem Oğlu İsa Mesih'tir." (Kur'an-ı Kerim 3:45)

"..Meryem Oğlu İsa Mesih, Allah'ın resulü ve kelimesidir. Onu kendisinden bir ruhla beraber Meryem'e atmıştır..." (Kur'an-ı Kerim 4:171)

Bu iki ayete baktığımızda bizim Mesih İsa'yı özellikle Tanrı'nın kelamı olarak algılamamızla bir paralellik görünmektedir. Ayrıca Meryem'in Mesih İsa'ya Kutsal Ruh tarafından hamile kalması noktasında Tanrı'dan bir Ruh olarak adlandırılmasında bu paralelliği sürdürmektedir. Dolayısıyla bütün bu vasıflarının yanısıra Mesih İsa'nın peygamber sıfatı da Kutsal Kitap tarafından belirtilmiştir. Demek istediğimiz, ilahiyatımıza göre Mesih İsa yalnızca bir peygamber değildir. Tanrı Oğlu, Kurtarıcı, Mesih, Tanrı Sözü ve bununla birlikte peygamberliği söz konusudur. Her ne kadar bu iki ayette bizim İlahiyatımıza bir yaklaşma görünmekte ise de Kur'an-ı Kerim'de 5.Sure'nin 75. ayetiyle Mesih İsa'nın Tanrı'dan bir söz olma ve Tanrı'dan bir ruh olma özelliği burada dile getirilmeyerek yalnızca peygamber olduğu vurgulanmaktadır. Doğal olarak yukarıdaki iki ayette verilen Tanrı'dan bir söz ve Tanrı'dan bir ruh olma özelliğiyle İncil İlahiyatına olan yakınlık birden bire bu ayetle tam anlamıyla uzaklığa dönüşüvermektedir.

Mesih İnancına göre Tanrı Sözü ve Kurtarıcı Mesih olarak Tanrı Oğulluğu ünvanı alan Mesih İsa'nın yalnız peygamberlik makamında görülmesi iman temellerinden sapma olarak algılanmaktadır.

"Meryem Oğlu Mesih, bir resulden başkası değildir." (Kur'an-ı Kerim 5:75)

"...Bu, Rab olan Mesih'tir." (İncil-i Şerif / Luka 2:10-11)

Zaten anlatmak istediklerimiz bu iki ayete bakmakla net bir biçimde görülmektedir. Ruhsal anlamda Tanrı Oğlu ünvanını alan ve başlangıçtan beri Kurtarıcı ve Mesih olarak beklenen ve insanların günahları için kurban kuzusu olarak adlandırılan Tanrı sözü bir

peygamberin risaletinden çok daha üstün bir hizmet üzerindedir. Bu bağlamda Mesih inancı tamamen ayrı bir bakış açısına sahiptir.

3. Mesih İsa'nın ölümü

Bu daha önce değindiğimiz gibi inancımızın mihenk taşıdır.

İncil'de "...dirilmemişse, bildirimiz de imanımız da boştur.." (I.Korintliler 15:14) denilmektedir.

Yani bize göre Mesih, mucizevi bir şekilde babasız olarak dünyaya gelmiş, hizmetini yerine getirmiş, çarmıhta ölümüyle Kutsal Kitap boyunca beklenen Kurtarıcı Mesih görevini tamamlamış, üç gün boyunca mezarda kalmış ve şanlı bir dirilişle ölümü yenerek öze, göksel Babanın yanına dönmüştür. Dünyayı yargılamak üzere ikinci kez gelecektir. Bu birinci yüzyıldan beri bilinen ve inanılan bir gerçektir. Üçüncü yüzyılda Kapadokya'da kayalara oyulan bütün ibadethanelerde bu iman, okuma yazmanın yaygın olmadığı dönemlerde resimlerle duvarlara işlenmiştir. İnsanlar yüzlerce yıl Mesih'in gelişini beklediler, Mesih'ten sonra da yüzlerce yıldır bu iman üzerine amel etmektedirler.

Kur'an-ı Kerim bizlere Mesih İsa'nın ölümü konusunda oldukça farklı bir bakış açısı sunmaktadır. Bu bakış açısına göre Mesih İsa çarmıha gerilmek istenmiş ama Tanrı buna engel olmuştur. O'nun yerine bir başkası, bazı ifadelerle göre O'nu yetkililerin eline teslim etmeye kalkan Yahuda çarmıha gerilmiştir. Mesih İsa Tanrı tarafından diri olarak göğe alınmış ve ikinci gelişinden sonra ölümü tadacaktır. Bütün bu anlatımı daha net bir biçimde İslam kaynaklarından öğrenmek mümkündür (Bkz. *Hak Dini Kur'an Dili tefsiri*, 3. Cilt, Sayfa 119-120, *Nisa suresi 157. ayet tefsiri - Zaman Gazetesi*). Gerçi çağımızda bu konuda biraz daha farklı düşünen İslam düşünürleri de çıkmıştır. Özellikle Prof. Yaşar Nuri Öztürk bu konuya diğer İslam düşünürlerinden daha farklı bakmaktadır (Bkz. *Kur'an'daki İslam*, sayfa 599. Yeni Boyut Yayınları). Kimin doğru kimin yanlış düşündüğü kaygısında olmadığımız için bizim tavsiyemiz bu değerli kişilerin kitaplarından bu konuda öğrenmek isteyenlerin istifade etmesidir.

Mesih İnancı için en temel konu olan çarmıha gerilmeye ilişkin Kur'an-ı Kerim'in bizden ayrılan bakış açısını daha net anlayabilmek için şimdi bu ayetleri birlikte inceleyelim.

"Ey İsa, Senin canını alacağım. seni kendime yükselteceğim..." (Kur'an-ı Kerim 3:55)

Bu ayete göre Mesih İsa'nın ölümü ve Tanrı katına yükseltilmesi konusunda Mesih İnancı ile bir paralellik görülmektedir. Gerçekten İncil'e göre Mesih İsa'nın çarmıhta bizim günahlarımız için ölümüne Tanrı tarafından müsaade verilmiştir. Tanrı çizgisinde belirlediği gibi Tanrı kendi sözünü kurban kuzusu olarak çarmıh üzerinde bırakmış ve kendi vaadi üzerine insanlara kurtulmalık olarak sunmuştur. Daha sonra da zaferli bir dirilişle Mesih İsa Tanrı katına yükseltilmiştir.

İlk bakışta bu ayetle İncil'de anlatılan arasında yukarıda verdiğimiz inancımızın anlayışına göre bir paralellik görülmektedir. Ama Kur'an-ı Kerim yorumcuları da, İncil yorumcularının yaptığı gibi konunun yorumunu tek ayete göre değil de genele bakarak yapmaktadırlar. Kitap'ın geneline bakarak bir konu hakkında tam anlamıyla ne demek istediği anlaşılmalıdır. Bu nedenle Kur'an-ı Kerim tarandığında alttaki ayetin varlığıyla Mesih İsa'nın çarmıhtaki ölümünün kabul edilmediği görülmektedir. Gerçi bunu Hristiyan düşünürleri yine farklı şekilde yorumlamaktadırlar. Yani "evet Mesih İsa'yı Yahudiler değil, elleriyle teslim ettikleri Romalılar öldürmüştür. Bu nedenle Kur'an-ı Kerim de bu konuda İncil'e paralel bir düşünceye sahiptir demektedirler" ama bu yalnızca kendi yorumlarıdır. Oysa İslam düşünürleri bu konuda noktayı koymuşlardır. Tanrı peygamberinin böyle bir cezaya çarptırılmasını uygun görmemiş ve O'nu katına yükseltmiştir. Yerine de İsa zannettikleri bir başkası kurban olmuştur. Her ne kadar İslam düşünürleri arasında da farklı bakışlar varsa da genel eğilim bu düşünce üzerindedir. Bu konuda Kur'an düşüncesiyle İncil düşüncesi yine taban tabana zıt bir noktaya gelmiş bulunmaktadır.

"Oysaki onu öldürmediler, onu asmadılar da, sadece o onlara benzer gösterildi."
(Kur'an-ı Kerim 4: 157)

Kur'an-ı Kerim, Meryem Suresine bakıldığında 33. ayette yine İncil anlatımına paralel olduğu görülen bir ayetle karşılaşılmaktadır. Bu ayet aynı biz Mesih İnancılarının bakış açısında olduğu gibi Mesih İsa'nın ölümünden ve ölümden sonra dirileceğinden bahsetmektedir. Ama esasında yorumuna bakıldığında buradaki ölümün Mesih'in ikinci gelişinde gerçekleşeceğine dair bir düşünceye rastlamak mümkündür. Kısacası Kur'an-ı Kerim yorumcuları Mesih İsa'nın çarmıh üzerindeki ölümünü kabul etmemektedirler. Bizim bu konudaki imanımızı desteklediğini düşündüğümüz bu Kur'an ayetleri bile Mesih İsa'nın

ölmeden göğe alındığı düşüncesi üzerine bina edilmiştir.

"... 'Selam bana doğduğum gün, öleceğim gün ve diri olarak kaldırılacağım gün...' İşte Meryem Oğlu İsa budur..." (Kur'an-ı Kerim 19:33-34)

"Sen beni vefat ettirince üzerlerine yalnız sen gözetleyici oldun." (Kur'anı Kerim 5:117)

Bu ayetlerin bazılarında dediğimiz gibi Mesih İnancındakine benzer bir sıralamayı gözlemliyoruz. Doğumu, ölümü ve dirilişi gibi ama bazı ayetlerde ise ölüm olayı yaşanmadan göğe alındığını gözlemliyoruz. Bu bölümü noktalamadan önce şunu bir kez daha belirtmek istiyoruz. Eğer Mesih çarmıha gerilmemişse, günahlarımız için ölmemişse o zaman imanımız boştur. O zaman daha ilk yüzyılın derinliklerinden günümüze dek olan (Hristiyanlık) Mesih İnancı adında bir inanç da boştur. Tanrı'nın Tevrat'ın başından beri üzerine oturttuğu ve vaat edilen kurban kuzusunu bize gösteren Tanrı çizgisi yoktur. Hepsi boştur. Eğer bu inanç boşsa o zaman ilahi inancın temeli de boştur. Bu nedenle Mesih bizim için herşeydir. Gözle göremediğimiz Tanrı'nın görünen sözü olarak yüreklerimizin derinliklerinde hüküm sürmektedir. Bizi tanımak isteyen, gerçek Mesih İnancını bilmek isteyen, bizi bu noktada tanımaya başlayacaktır. Hep söylediğim gibi biz bu kitap boyunca ismen Hristiyan olanların inançlarından bahsetmedik. Onlar da birçok ismen Müslüman, ismen Budist ya da başka inançlardaki gibi esasında ortak bir dünya yaşamını sürdürmekte, ortak bir dünya görüşünü paylaşmaktadırlar. Yani kısacası herkesin zaten bildiği bir yaşam tarzını sürmektedirler. Ama bizim için madem ki gerçek anlamda Mesih'e inanmış imanlı bir kişiyi yakından tanıtmaktır, işte bu bağlamda Mesih inanlısı eşittir Mesih İsa olarak konusu noktalayabiliriz. Bu nedenle Mesih inanlısı Kur'an-ı Kerim'de Tanrı Sözü olan Mesih İsa'nın Tanrı çizgisi doğrultusunda vaat edilen kurban kuzusu olma özelliğini, kendi günahları için ölme özelliğini ve zaferli bir dirilişle ölümü yenerek dirilme görkemini bulamamaktadır. Bu nedenle de Kur'an-ı Kerim öğretisini kabullenememektedir. Zaten iki inancın en geniş olarak ayrıldığı esas konulardan biri de budur.

YA İNCİL'E BAKIŞ?

Esasında bu konu hakkında Değişmez Çizgi ve Değiştirilemez Kitap başlığımız altında bizim Kutsal Kitap'a bakış açımızı ve Kutsal Kitap'ın neden değiştirilemeyeceğini anlatmıştık.

Burada ise bu kitabı bitirmeden önce bir de Kur'an-ı Kerim'in bakış açısından Kutsal Kitap'ı değerlendirmek istedim.

Mesih İnanlısının toplumumuzda en çok karşılaştığı sorulardan biri de İncil'in değiştirilip değiştirilmediği sorusudur. Tabii esasında bu konuda bir kamu oyu çoktan oluşturulmuştur. Siz ne söylerseniz söyleyin kişiler bu konu üzerinde önyargılarını perçinlemişlerdir. Ama burada ben en azından Mesih İnanlısı (Hristiyan) bir vatandaşı anlamak isteyen kişiler için son birkaç söz söylemek istiyorum. Öncelikle eğer bir Tanrısal vahiy insanlar tarafından değiştirilebiliyorsa o zaman her çeşit Tanrısal vahiy için aynı korku vardır demektir. Bu da Tanrısal vahye inanmayan insanların ekmeğine yağ sürmekten başka bir iddia olamaz. Kutsal Kitap veya yalnızca İncil bölümünün değiştirildiğini söylemek yüzyıllar boyunca bu kitaba inanan bir çok insanın bir takım değiştirilmiş sözlerle yaşamlarını sürdürmelerine Tanrı'nın niusaade etmiş olması anlamına gelmektedir. Bu da Tanrı'nın doğruluk, kutsallık ve dürüstlük kavramıyla bağdaşamayacak bir tutumdur. Aynı zamanda Tanrı'nın gücünden inanan hiç kimsenin kuşkusunun olmadığını kesin olarak bilen kişileriz. Bu bağlamda Tanrı kendi sözlerini korumaya kadirdir. Eğer bu konuda Tanrı İncil'deki hükümlerini kaldırmış yerine yeni hükümler getirmiş tarzında bir ilade kullanılsaydı sanırım bu daha mantıklı bir biçimde kabul görebilirdi. Ama İncil'in değiştirildiğini iddia etmek, Yüce Tanrı'nın vahyini koruyamadığı iddiasını da beraberinde getirmek gibi bir durumdur ki, bu gerçekten ciddi bir ifadedir. Ama ne yazık ki. günümüzde bu konuda oldukça pervasızca yazılarla adeta batının politikalarına saldırmak maksadıyla bilerek ya da bilmeyerek Yüce Tanrı'nın vahyine saldırılmaktadır. Hiçbir zaman unutulmamalıdır ki. ülkemizde Hristiyanlık deyince aklımıza ilk gelen şey, savaşlar, düşmanlık, falanca milletin, filanca milletin yaptıklarıdır. Hristiyanlık tamamen politik açıdan ele alınmaktadır. Hristiyanlık batıdır. Eğer batı ile yaptığımız bir maçta kazanamamışsak suç Hristiyanlarındır. Bir ahlaksızlık varsa yine suç Hristiyanlarındır. Hristiyanlar sarhoştur, hafif meşreptir ve daha niceleri. Bu oldukça vahim bir durumdur. Taraflı kötü bir bakış açıdır. Gerçek İncil İncancını yaşayan Mesih İsa'ya benzemeye çalışan küçük bir grup Hristiyanın hakkına tecavüz etmek, Yüce Tanrı'nın vahyine hakaret etmektir. Bu ülkenin evlatları Mesih İsa'yı belki İncil'de anlatıldığı gibi Tanrı Oğlu, Kurtarıcı olarak kabul etmemektedirler ama Peygamber olarak kabul etmektedirler. O zaman Hristiyan sözcüğünün anlamı olan bu Peygamber olarak kabul ettikleri İsa Mesih'e benzemeye çalışan gerçek Hristiyanlar neden bir takım politik suçlamalar yapılırken sürekli olarak incitilmektedirler. Mesih İsa'nın şahsını dahi tanımak istemeyen, İncil'in kapağını dahi

açmak istemeyen bir batı vardır. Ya da İncil'i kendi çıkarlarına alet etmeye kalkışmış insanlar muhakkak olmuştur. İsmen Hristiyan olarak yaşayan ve yılda bir ya da iki kez kiliseye giden kişilerin ahlak anlayışları nasıl olur da **"eğer sağ gözün seni günaha sokarsa çıkar at. çünkü vücudun bir üyesinin yok olması tüm vücudunun cehenneme atılmasından iyidir (Matta .5: 27)"** tarzında bir ahlak anlayışıyla yaklaşan Mesih İsa'nın İncil'ine mal edilir. Özellikle Kur'an-ı Kerim ahlakı üzerinde yaşayan aklı başında Müslüman vatandaşlarımızın bu konuda bizleri daha yakından anlayacakları kanaatindeyiz. Nasıl ki her terörist olayını İslam'a yıkmak istediklerinde Müslümanlar incinmektedirler. Batının her tür politik dolabını, Tanrı korkusunu bilmeyen, İncil'in i'sinden bile anlamayan Sırpların zulmünü, Çeçenistan'ı kana bulayan dinsiz rejimlerin cellatlığını da şuursuzca İncil'e yüklemek Yüce Allah'a ve O'nun vahyine karşı en büyük saygısızlıktır. Ve bu dünyada belki bir avuç olan ama gerçekten İncil'e sadık bir biçimde Mesih İsa'da yaşamını sürdüren ve her nerede olursa olsun, sadakatle kilisesine giden ruhta ve gerçekte Allah'a tapan gerçek Hristiyanları çok incitmektedir.

Mesih İnanlısı bir kilisenin çocuk kampı geçen yıl kendini bilmez birtakım kişilerce şu sözlerle tehdit edilmiştir: "Siz Bosna'da Müslüman kızlara tecavüz ediyorsunuz, biz de bu gece aynı şeyleri size yapacağız." Bundan daha dehşetli bir bakış açısı olabilir mi? Bu kişiler herhalde İslam Amentüsünü bilmeyen ve Kur'an'ı da hiç okumamış kişilerdir. Kur'an-ı Kerim Bakara suresi 62. ayette şöyle demektedir: ``İman edenlerden, Yahudilerden ve Hristiyanlardan, Sabilerden Allah'a ve ahiret gününe inanıp barışa yönelik iş yapanların Rableri katında kendilerine has ödülleri olacaktır. Korku yoktur onlar için ..." Ayrıca Kur'an'ın İncil için söylediklerinden de haberleri yoktur herhalde. Bu yalnız İncil'e göre yaşamaya çalışan ve ne Sırplarla ne de Ruslarla alakası olmayan insanlara yapılan tehdit başka anlamda yeni bir zulmü hortlatmak değil midir? Yunus esasında bütün insanlığı ne güzel uyarmıştır:

İlim ilim bilmektir,
İlim kendin bilmektir,
Sen kendini bilmezsin,
Ya nice okumaktır

.....

Dört kitabın manası
bir elifte bellidir.
Sen elifi bilmezsin,
Bu nice okumaktır.

(Güldeste, Kültür Bakanlığı Klasik Türk Eserleri-3)

Kaldı ki, gerçek Hristiyan hükümetine tabii olma zorunluluğunda olan, politikayla vatandaşlık görevlerini yerine getirmek dışında alakası olmayan kişidir. Aslında ismen bir Müslümanın zulmü İslam inancını bağlamıyorsa ismen Hristiyanın zulmü de Kitap Ehli Hristiyanları bağlamamaktadır.

Bütün bunlar bir yana, Mesih İnanlıları Kur'an-ı Kerim'e baktıklarında İncil'in değiştirildiğine dair bir iddiayla karşılaşmamaktadırlar. Bunu yalnızca bir takım İslam yorumcularından işitmektedirler.

Kur'an İncil'e iman edenlerin kendi inançlarını İncil'de yazıldığına göre uygulamalarını salık vermektedir. Bu ayete bakılırsa İncil'in Kur'an döneminde değiştiği tarzında bir fikre sahip olamıyoruz. Çünkü Kur'an-ı Kerim içinde ayrıca İncil değişti diye de bir ayete rastlamıyoruz. Aksine elinizdekiyle hükmedin tarzında bir ayetle karşılaşıyoruz. Yorumcular belki de 2:174'de "Kitaptan indirdiği şeyi gizleyip onu basit bir ücret karşılığı satanlar ..." ya da 9:31'deki "Allah'ın yanında hahamlarını ve ruhbanlarını da rabler edindiler" ifadelerine bağlı olarak bir değişimden söz etmektedirler.

Özellikle 5:47 ile ve bu ayetten önceki 43, 45 ve 46. ayetler okunduğunda ortaya çıkan sonucun Tevrat ve İncil'in o dönemde izleyicileri tarafından tam uygulanmasına salık verilmesidir.

"İncil bağlıları, Allah'ın onda indirdikleriyle hükmetsinler"
(bu kelime geniş zamandır)
(Kur'an-ı Kerim 5:47)

وَالْيَعْلَمُ..

"Allah'ın hükmü bulunan Tevrat yanlarındayken nasıl oluyor da senin hakemliğine baş vuruyorlar?" (Kur'an-ı Kerim 5:43)

Bütün bu Kur'an görüşlerini örnek olarak vermemiz, bizim neye inandığımızı, ya da inanmadığımızı neden inanmadığımızı açıklamak ve size biraz da olsa bizim iman dünyamızı yansıtmaya çalışmamız niyetiyle oldu. Kur'an 10:94 "Sana indirdiğimizden kuşkuda isen, senden önce Kitap'ı okuyanlara sor" diyerek Kutsal Kitap'a iman edenleri referans olarak göstermektedir. Bizler de yalnız Kur'an'la hangi konularda ayrı düştüğümüzü göstermek ve farklılıklarımızı bilerek birbirimizi daha iyi anlayabilmek için bu ayetleri karşılaştırma yoluna gittik, bu arada nelere iman ettiğimizi de açıklamış olduk. Bunu yaparken özellikle kendi inancımız açısından ayetleri değerlendirdik ve İslamı tanımadan bu kitabı okuyan kişiler için

yanlıs bir önyargı oluşmasını önlemek amacıyla bu kisilerin İslam inancını kendi kaynaklarından okumalarını öğütledik. Böylelikle kimsenin hakkına tecavüz etmeden kendimizi anlatabildiğimizi umarız. Sonuç olarak Yunus Emre'nin şu güzel sözüyle konuyu tamamlamak sanırız en anlamlısı olacaktır:

"Bizi bilmeyen ne bilsin, Bilenlere Selam olsun"

Biz Tanrı'nın buyruklarının samimi takipçileri olarak kimsenin yüreğini kırmak, kimseyi incitici eleştirilerde bulunmak amacıyla hiçbir işe kalkışmamakla emrolunduk. İncil'de Matta 7: 1'de, ***"Yargulamayasınız ki, yargulanmayasınız"*** tarzında güzel bir öğretidir. Yüce Tanrı insanları özgür yaratmıştır. Bunun ışığında elbette Tanrı insanları isteseydi bir ümmet yapardı ama özgür bıraktığı için her şekilde seçimi yine yarattığı insanlarına bıraktı. Dileriz Tanrı hepimize merhamet edip ödülü gerçek kurtuluş ve sonsuz yaşam olan hidayetini erdirir.

Kaynaklar:

Bu kitaptaki alıntılar aşağıdaki kaynaklardan alınmıştır:

1- Kitabı Mukaddes

Kitabı Mukaddes Şirketi
İstiklal Cad., No: 481, Beyoğlu - İstanbul

2- İncil-Müjde

Yeni Yaşam Yayınları
Pavlonya Sok. Kanberoğlu İşhanı, No: 2/23
Kadıköy - İstanbul

3- Kur'an-ı Kerim Meali (Türkçe Çeviri)

Prof. Dr. Yaşar Nuri Öztürk